

VIIMSI
VALLAVALITSUS

VIIMSI VALLA ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEEGIA 2020 - 2025

Sisukord

1. SISSEJUHATUS.....	4
2. VIIMSI VALLA ÜLDANDMED JA HETKEOLUKORRA ISELOOMUSTUS.....	6
2.1. VALLA AJALUGU.....	6
2.2. VALLA ÜLDANDMED.....	6
2.3. VALLA RAHVASTIKU JA ELUKESKKONNA ARENG.....	6
3. VIIMSI VALLA ARENGUVISIOON.....	9
4. TEGEVUSSUUNDADE ELLUVIIMINE VALDKONDADE LÕIKES.....	11
4.1. LOODUSKESKKOND.....	11
4.2. ELUKESKKOND.....	14
4.3. HARIDUS.....	16
4.4. KOMMUNAAL JA TARISTU.....	21
4.5. SOTSIAALHOOLEKANNE.....	31
4.6. KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS.....	37
4.7. ETTEVÕTLUS.....	41
4.8. TARGALT JUHITUD VALD.....	44
5. VIIMSI VALLA EELARVESTRAATEEGIA AASTATEKS 2020-2025.....	46
5.1. VIIMSI VALLA KONSOLIDEERIMISGRUPI EELARVESTRAATEEGIA 2020–2025.....	48
5.2. VIIMSI VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2020–2025.....	53
6. ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE.....	68

Joonised

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart.....	6
Joonis 2. Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2019.a.....	7
Joonis 3. Viimsi valla elanike jagunemine vanuserühmade järgi, 01.01.2019.a.....	7
Joonis 4. Viimsi valda registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019.....	8
Joonis 5. Viimsi strateegiakaart.....	10
Joonis 6. Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2024.....	15
Joonis 7. Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes.....	17
Joonis 8. Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes.....	18
Joonis 9. Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024.....	24
Joonis 10. Valla kraanivõrgustiku ja sademeveetorustiku pikkuste prognoos.....	26
Joonis 11. Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks.....	28
Joonis 12. Puuetega inimeste osakaal Harjumaa omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019).....	34
Joonis 13. Tulumaksu laekumine Viimsis 2008-2020.....	47
Joonis 14. Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam.....	68

Tabelid

Tabel 1. Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga.....	6
Tabel 2. Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2025.....	11
Tabel 3. Keskkonnakaitse tegevused ja oodatavad tulemused.....	13
Tabel 4. Jäätmemajanduse tegevused ja oodatavad tulemused.....	14
Tabel 5. Ruumilise planeerimise tegevused ja oodatavad tulemused.....	16
Tabel 6. Alushariduse tegevused ja oodatavad tulemused.....	17
Tabel 7. Üldhariduse tegevused ja oodatavad tulemused.....	19

Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö tegevused ja oodatavad tulemused	20
Tabel 9. Teedevõrgu tegevused ja oodatavad tulemused.	22
Tabel 10. Transpordi ja liikuvuskorralduse tegevused ja oodatavad tulemused.	24
Tabel 11. Tänavavalgustuse tegevused ja oodatavad tulemused.	25
Tabel 12. Sademevee tegevused ja oodatavad tulemused.	26
Tabel 13. Vee ja kanalisatsiooni tegevused ja oodatavad tulemused.	27
Tabel 14. Soojamajanduse ja energeetika tegevused ja oodatavad tulemused.	28
Tabel 15. Merenduse ja sadamate tegevused ja oodatavad tulemused.	30
Tabel 16. Heakorra ja haljastuse eesmärgid ja oodatavad tulemused.	31
Tabel 17. Sotsiaalvaldkonna tegevused ja oodatavad tulemused.	32
Tabel 18. Lastekaitse tegevused ja oodatavad tulemused.	33
Tabel 19. Puuetega inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.	34
Tabel 20. Eakate hoolekande tegevus ja oodatavad tulemused.	36
Tabel 21. Toimetulekuraskuses inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.	36
Tabel 22. Tervishoiu tegevused ja oodatavad tulemused.	37
Tabel 23. Kultuuri tegevused ja oodatavad tulemused.	39
Tabel 24. Spordi tegevused ja oodatavad tulemused.	40
Tabel 25. Terviseedenduse tegevused ja oodatavad tulemused.	41
Tabel 26. Ettevõtluse tegevused ja oodatavad tulemused.	43
Tabel 27. Turismi tegevused ja oodatavad tulemused.	44
Tabel 28. Targa valla tegevused ja oodatavad tulemused.	45
Tabel 29. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2020-2025.	48
Tabel 30. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2020-2025.	49
Tabel 31. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2020-2025.	50
Tabel 32. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2020-2025.	51
Tabel 33. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2020-2025.	52
Tabel 34. Viimsi valla eelarvestrateegia 2020-2025.	54
Tabel 35. Põhitegevuse tulud 2019–2025.	55
Tabel 36. Põhitegevuse kulud 2019–2025.	56
Tabel 37. Investeeringud valdkondade järgi 2019-2025.	58
Tabel 38. Investeeringuobjektid 2019–2025.	64
Tabel 39. Finantseerimistehingud 2019–2025.	65
Tabel 40. Netovõlakoormus 2019–2025.	65
Tabel 41. Laenukohustused 2019–2025.	66
Tabel 42. Likviidsete varade muutus 2019–2025.	67

1. Sissejuhatus

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt peab igal vallal ja linnal olema arengukava, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

„Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2020-2025“ koostamine viidi läbi ajavahemikus märts kuni august 2019 ning seda täiendati perioodil juuni – september 2020.a. Viimsi Vallavalitsus korraldas hanke dokumendi koostamiseks partneri leidmiseks ja moodustas vallavalitsuse ametnikest koosneva juhtgrupi, kellega koos toimus dokumendi koostamiseks vajalike tegevuste elluviimine.

Arengukava koostamise protsessi eesmärgiks oli soov luua arengukava, mis on uuenduslik ja teostatav, lihtsasti loetav ja hoomatav ning seostatav valla teiste arengudokumentidega.

Arengukava seab tervikuna eesmärgiks, et valla järgmiste aastate strateegilised tegevussuunad ja tegevused oleksid ühendatud Viimsi ühise laiema arenguvisioni elluviimiseks.

Arengukava koostamise peamiseks aluseks oli andmekorje käigus kogutud informatsioon, mis süstematiseeriti ja ühendati põhilisteks tegevussuundadeks ja tegevusteks. Andmekorje viidi läbi intervjuude, valdkondlike töötubade (fookusgruppide) ja töörühmade kohtumiste käigus, mille tulemusel koguti kokku sisendettepanekud tänaste peamiste probleemide ja nende lahendamisevõimaluste osas.

Arengukava loomisel lähtuti ka Eesti riigi strateegilistest sihtidest aastani 2035¹, mis lühidalt kokkuvõetult on järgmised:

Eesti on iseseisev ja sõltumatu demokraatlik riik, kus on tagatud eesti keele ja kultuuri säilimine.

- Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed.
- Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik.
- Eesti on parim koht elamiseks.
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud.
- Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik.

Nendest sihtidest ajendatuna sõnastati Viimsi valla pikem arenguvision ja peamised tegevussuunad.

Täiendava tegevusena viis Viimsi Vallavalitsus ajavahemikus aprill kuni juuni 2019 läbi Viimsi valla elanike kaasamise uuringu 2019 (rahulolu-uuring)², eesmärgiga kaardistada Viimsi elanikkonna rahulolu, saada sisendeid nende ootuste kohta ning kasutada saadud andmeid arengukava koostamisel. Täiendavate uuringute läbiviimist ei peetud sisendi saamiseks vajalikuks, vaid lähtuti eeskätt valla peamistest kehtivatest arengu- ja planeerimisdokumentidest³ ning valdkondade olemasolevast taustinformatsioonist.

Kokku osales valla järgmise viie aasta arenguid käsitlevatel intervjuudel, aruteludel ja kohtumistel üle 100 inimese. Rahulolu-uuringust võttis osa rohkem kui 1 000 inimest. Seega andis Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks otseselt või kaudselt oma panuse rohkem kui 1 100 viimsilast.

Arengukavas on kasutatud viiteid teistele dokumentidele, milles sisalduv annab lugejale võimaluse sügavamaks tutvumiseks konkreetse valdkonna informatsiooniga ja seeläbi saada üksikasjalikum ülevaade valdkonnas toimuvast. Seetõttu piirdub käesolev dokument **valdkondade peamiste tegevussuundade, tähtsaimate eesmärkide ja tegevuste kirjeldamisele** ning ei kirjuta ümber viidatud dokumentide sisu, ega valla tavapärasest töö- ja elukorraldust. Selline lähenemine aitab kokku hoida arengukava mahtu ja keskenduda kõige olulisemale, ega koorma lugejat liigse informatsiooniga.

Arengukava võetakse edaspidi aluseks Viimsi valla eelarvestrateegia ja eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel. Samuti lähtutakse valdkondlike ja Viimsi Vallavalitsuse hallatavate asutuste arengudokumentide koostamisel ja uuendamisel käesolevast arengukavast.

¹ Strateegia „Eesti 2035“ materjalid on kättesaadavad: <https://www.riigikantslei.ee/et/Eesti2035>

² Uuringu tulemuste raport on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/sites/default/files/2019-06/2019.06.21_viimsi_valla_rahulolu-uuring_raport2.pdf

³ Viimsi valla üld- ja valdkondlikud arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/arengukavad>

Arengukava juhtgrupp tänab kõiki, kes panustasid oma aega ja esitasid ettepanekuid Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks.

Viimsi valla arengukava tehakse kättesaadavaks Viimsi valla kodulehel, Viimsi Vallavalitsuses ja Viimsi valla raamatukogudes.

2. Viimsi valla üldandmed ja hetkeolukorra iseloomustus

2.1. Valla ajalugu

1866. aastal moodustati Viimsi mõisa baasil eraldi vald, mille ülesandeks oli kooli, kohtu ja teatud riiklike kohustuste täitmise korraldamine. Selleaegsed vallad ei olnud territoriaalsed vaid seisusepõhised omavalitsused ja valla võim kehtis ainult talupoegade üle, omamata mõju aadlike, riigiteenistujate, kirikutegelaste jt. üle.

1891. aastal toimus omavalitsusreform ja sinne vald ühendati Nehatu ja Maardu vallaga. Juba 1917. aastal pöördusid siinsed elanikud valitsuse poole palvega Viimsi vald taas eraldada. Uue valla loomiseni jõuti juba Eesti Vabariigi ajal, mil 11. mail 1919 moodustati territoriaalne omavalitsus – Viimsi vald. Viimsi vald kestis sellisena 1939. aastani, mil järjekordse reformi tulemusena see liideti Iru vallaga. Nõukogude ajal tegutses siin Viimsi Külanõukogu, mis 20. detsembril 1990. aastal sai taas valla õigused.

2019. aastal tähistati Viimsi valla 100. sünnipäeva. 100 aastat on pikk aeg ja endistest kaluriküladest on välja arenenud kaasaegne elukeskkond, kuhu on loodud väga head võimalused selleks, et tänased viimsilased saaksid tugeva hariduse, harrastada tervislikke eluviise, nautida kultuurielu ja tunda ennast mõnusalt oma kodukohas.

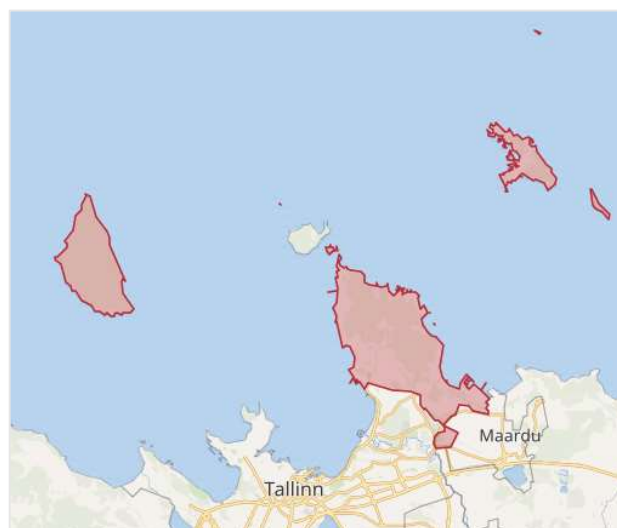
2.2. Valla üldandmed

Viimsi valla pindala on 73 km². Vald jaguneb alevikeks ja küladeks. Valla haldusterritooriumil on järgmised asulad:

- alevikud (2) – Haabneeme, Viimsi;
- külad (20) – Kelvingi, Laiaküla, Leppneeme, Lubja, Metsakasti, Miiduranna, Muuga, Pringi, Pärnamäe, Püüsi, Randvere, Rohuneeme, Tammneeme, Äigrumäe, Kelnase, Idaotsa, Lääneotsa, Lõunaküla/Storbyn, Tagaküla/Bakbyn, Väikeheinamaa/Lillängin.⁴

Suurem osa Viimsi vallast jääb Viimsi poolsaarele, piirnedes lõunaosas Tallinna ja Maardu linnaga ning ligi ühe km ulatuses Jõelähtme vallaga.

Lisaks maismaa osale (kokku 47 km²) on Viimsi valla koosseisus 15 saart (kokku 26 km²) – Naissaar, Prangli ning väikesaared Kumbli, Aksi, Kräsuli, Keri, Seinakari, Tiirlood, Pandju, Vullikrunn, Sillikrunn, Sepakari, Hanekari, Lookari ja Lahesaar.

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart.

2.3. Valla rahvastiku ja elukeskkonna areng⁵

NÄITAJA	Viimsi vald	Rae vald	Tallinn	Eesti
Pindala (km ²)	73	206,8	160	45 339
Rahvaarv (01.01.2019)	19 978	18 951	438 930	1 324 820
Rahvastikutihedus (in/km ²)	273	95,2	2 760	30
Keskmine brutokuupalk 2018 (eurot)	1 710	1 703	1 348	1 310

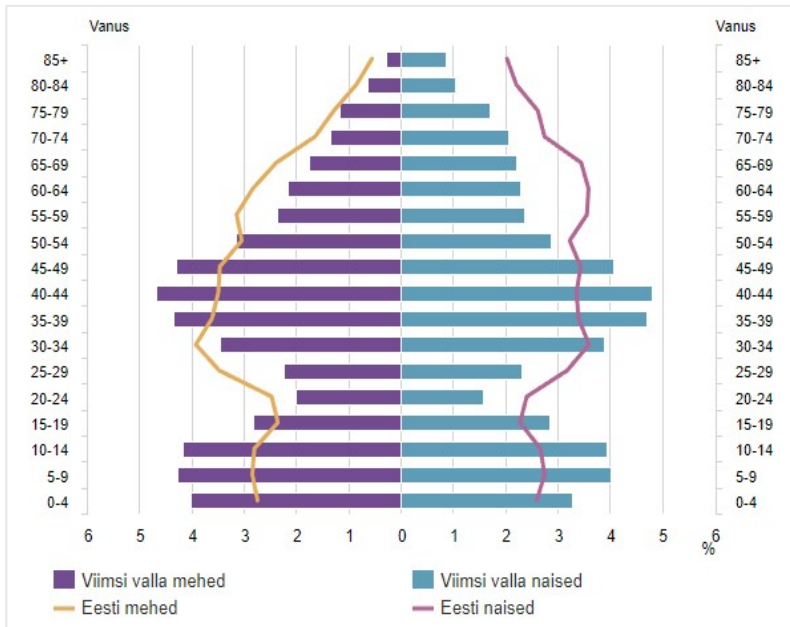
Tabel 1. Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga.

Viimsi rahvastiku arv on püsinud jätkuvas kasvutrendis. Aastatel vahemikus 2000-2010 lisandus valda juurde keskmiselt 1 000 inimest aastas. Viimastel aastatel on elanike juurdekasv võrreldes varasemaga pisut pidurdunud, jäädes nt aastatel 2017-2018 keskmiselt 480 inimeseni aastas (joonis 2).

⁴ Külade arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/kulad-ja-alevikud/kulade-arengukavad>

⁵ Allikas: Viimsi Vallavalitsus ja Statistikaamet.

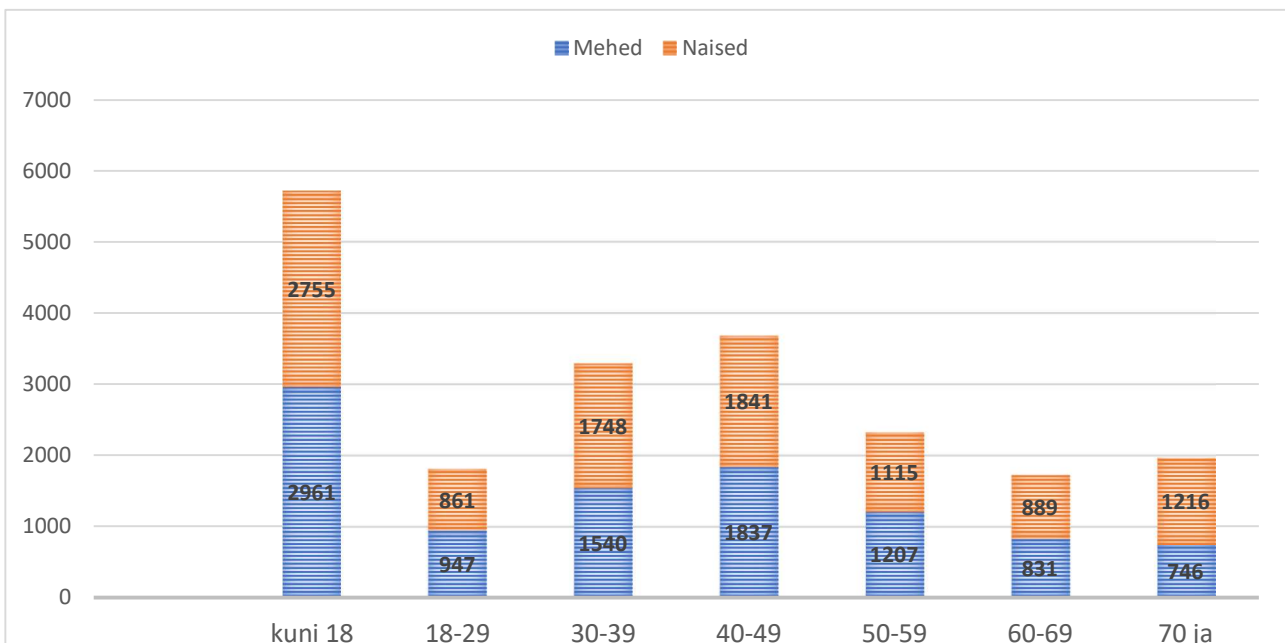
Valla elanike kasvu peamine allikas on seni olnud sisserränne, peamiselt Tallinnast. Valdavalt on sisserrändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks. Kui vaadata Viimsi valla rahvastikupüramiidi (joonis 3) ja elanike jagunemist vanuserühmade kaupa (joonis 4), siis on näha, et võrreldes Eesti keskmisega on Viimsis rohkem elanikke just vanuses 0-19 (lapsed ja noored) ning vanuses 30-49 (parimas tööeas elanikud). See seab vallale ka järgnevatel aastatel kohustuse jätkata investeeringuid lapsesõbraliku elukeskkonna ja haridusasutuste võrgu arendamiseks ning eelduste loomiseks vallas kohapeal töötamise võimaluste laiendamiseks.

2019. aasta III kvartali seisuga elas Viimsi vallas **20 556 elanikku**, kellest 12 503 olid maksumaksjad.⁶ Samas näitas Viimsi liikuvusuuring 2017⁷, et valla elanike arv tuleb mobiilpositsioneerimise andmetel oluliselt suurem (ca 23 000) kui on ametlik statistika. Selle peamiseks põhjuseks on arvatavasti asjaolu, et Viimsis elab palju inimesi, kes ei ole valda enda koduks registreerinud.

Valla arengupotentsiaali seisukohalt on aga oluline, et rahvastiku arvu kasvuga kaasneks ka maksumaksjate arvu juurdekasv, mis suurendaks kohaliku omavalitsuse tulubaasi ja annaks kinnitust tööjõulises ees elanikkonna lisandumisest.

Joonis 2. Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2019.a.
Allikas: Statistikaamet.

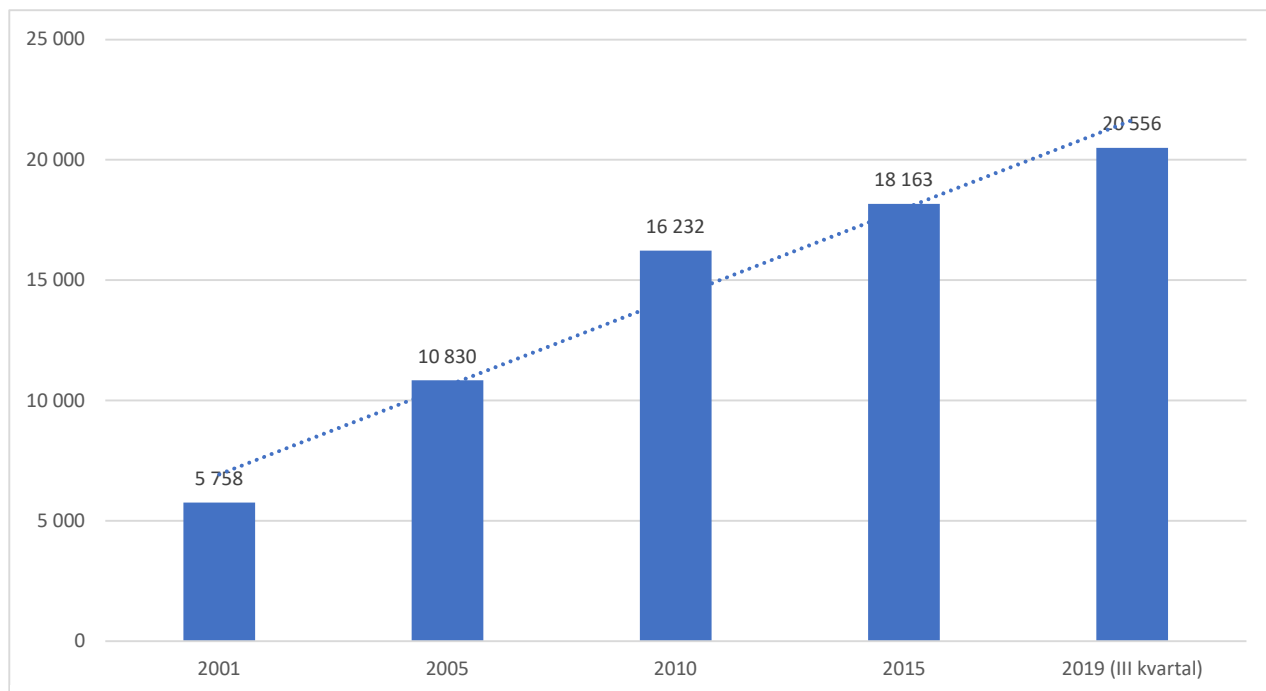

Joonis 3. Viimsi valla elanike jagunemine vanuserühmade järgi, 01.01.2019.a.
Allikas: Rahvastikuregister.

⁶ Allikas: www.viimsidata.ee

⁷ Uuring ja ettepanekud on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_liikuvusuuringu_aruanne-e.pdf

2019. aasta andmetel elab valla elanikest 44% Haabneeme alevikus (6 483 inimest) ja Viimsi alevikus (2 472 inimest). Suurimad külad elanike arvu poolest olid Randvere (1 894), Pärnamäe (1 739) ja Püünsi (1 327).⁸

Joonis 4. Viimsi valla registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019.
Allikas: Rahvastikuregister.

Järgnevatel aastatel seisab vallal jätkuvalt ees väljakutse korraldada ruumilist planeerimist lähtuvalt elanike vajadustest nii, et vald areneks terviklikult, loodushoidu ja piirkondade erinevusi arvestades ning elukeskkonna kvaliteeti tõstes.

Viimsi valla elanike kaasamise uuringu (2019) kohaselt väärtustati Viimsi puhul enim:

- kaunist ja mitmekesist looduskeskkonda;
- turvalist ja laste kasvatamiseks sobilikku elukeskkonda;
- mõnusat mereõhku;
- kauneid randu ja vaateid merele.

60% uuringule vastanutest soovis, et Viimsi vald areneks idüllilise aedlinna suunas, kus Haabneeme on piirkonna tõmbekeskus. Keskmisest rohkem toodi välja ka seda, et vallas peaks olema rohkem erinevaid kaupluseid, pangakontor ning rohkem kohapealseid töökohti ja büroopindu. See seab vallale järgnevatel aastatel väljakutse lõpule viia valla keskuse üldplaneeringu kehtestamine, et soodustada ettevõtluse arengut atraktiivse kaubandus- ja teenindus-asutusi (teenuseid) koondava ning täiendavaid töökohti pakuva tõmbekeskuse näol. Oluline on, et valda juurde tekkivad töökohad oleksid kõrget lisandväärtust loovad, mis pakuksid huvi ka Viimsi valla elanikele.

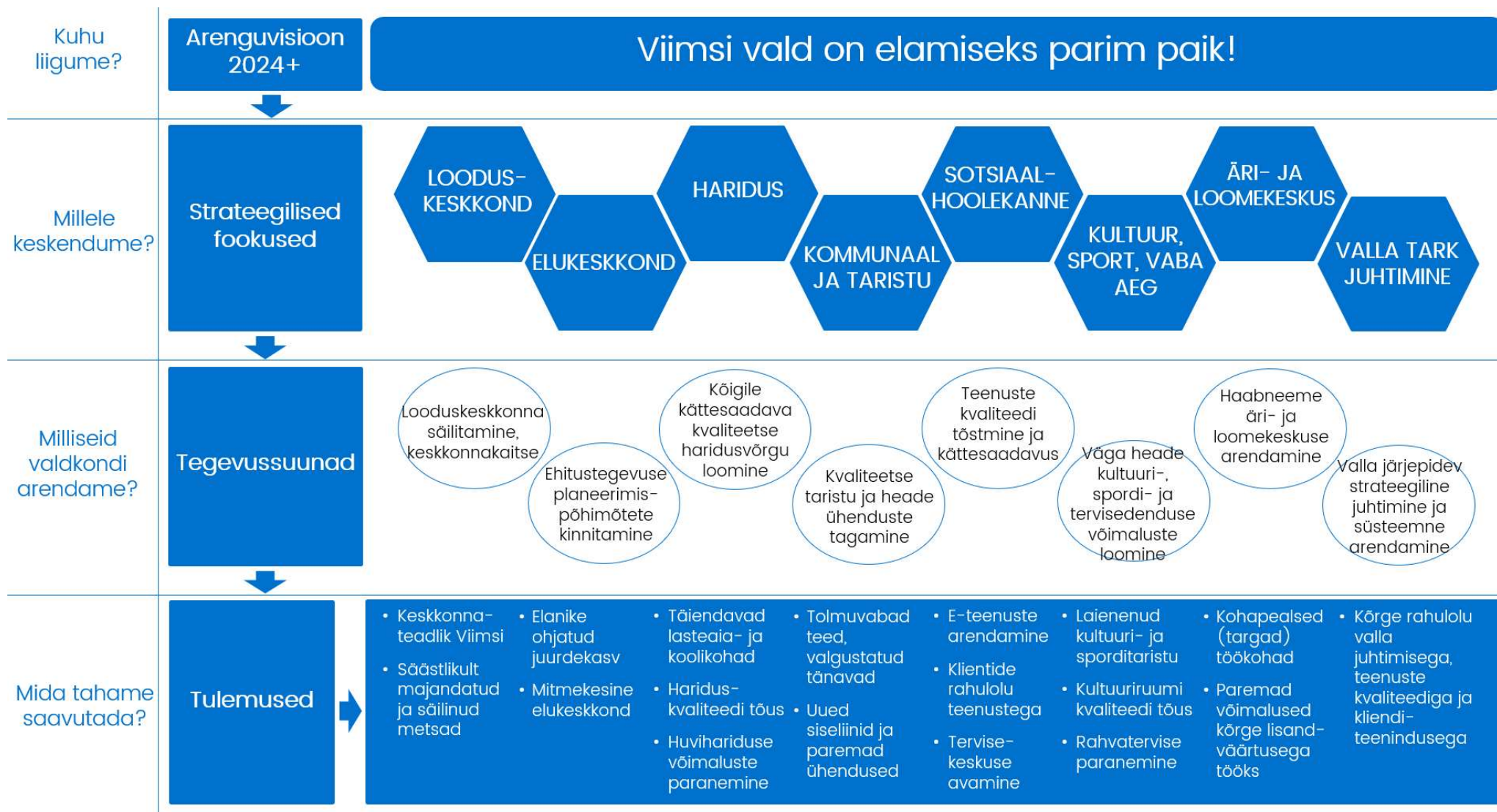
⁸ Allikas: Statistikaamet. Andmed seisuga 01.01.2019.

3. Viimsi valla arenguvisioon

Viimsi valla arenguvisioon on Viimsi kujundamine parima elukeskkonnaga kodupaigaks. [Näeme Viimsit kui rahulikku ja turvalist elukeskkonda – väärt elupaika kogu eluks!](#)

Arenguvisiooni elluviimine toimub peamiste strateegiliste fookuste ja tegevussuundade kaudu, mis kokku moodustavad ühtse terviku ning mille iga üksik komponent vajab teistega võrdselt tähelepanu (joonis 5).

Soovime, et aastaks 2025 on kõikide tegevussuundade elluviimine jõudsalt edenenud ning nende raames tehtud tegevused ja saavutatud tulemused Viimsi elanikele selgelt kommuniqueeritud.

Joonis 5. Viimsi strateegiakaart.

4. Tegevussuundade elluviimine valdkondade lõikes

Järgnevalt on esitatud tegevusvaldkondade lõikes perioodi 2020-2025 vaatest kõige olulisemad eesmärgid ning nende saavutamiseks vajalikud tegevused ja mõõdikud.

Lisaks on all (tabel 2) esitatud arengukavaülesed mõõdikud koos alg- ja sihttasemetega, mille muutused annavad indikatsiooni Viimsi valla terviklikust arengutempost.

	Mõõdik	Algtase 2019	Sihttase 2025
Viimsi valla elanike arv		20 556	25 000 ⁹
Maksumaksjate arv (kelle maksust laekub osa valla eelarvesse)		12 503	15 000
Töötavate elanike keskmine brutotöötasu (eurot)		1 810	2 000
Tulumaksu laekumine valla eelarvesse (miljonit eurot)		24,4	37,3

Tabel 2. Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus, elanike arv seisuga 1.09.2019.

4.1. LOODUSKESKKOND

VALLA MITMEKESISE LOODUSKESKKONNA SÄILITAMINE JA HOIDMINE. VIIMSI ON ROHELINE JA KESKKONNASÕBRALIK VALD, MILLE METSAD JA ROHEALAD ON SÄÄSTLIKULT MAJANDATUD NING ELANIKE KESKKONNATEADLIKKUS ON KÕRGE.

Viimsi valla loodus on mitmekesine ja rikkalik, rannamadal on kivine ja liigestatud rohkete luidete ja rannavallidega. Poolsaare keskosa on kaetud metsaga, mis on suuremas osas kohaliku tasandi kaitse all. Looduse vaheldusrikkust ilmestavad saared.

Viimsi kaunis loodus pakub palju võimalusi tervislikuks ja aktiivseks vaba aja veetmiseks, sportimiseks ja looduses liikumiseks. Peame looduse kaitsel, mandri ja saarte vahelisel ühenduse pidamisel ning saarte majandamisel arvestama külastajate (hooajalisest) suurenemisest tekkivate väljakutsete ja riskidega.

Viimsi looduskeskkonda kui üht valla suurimat väärtust, tuleb hoida ja selle kvaliteeti pidevalt parandada ning tagada selle säilitamine ja võimalus loodusväärtuste avalikuks kasutamiseks.

Looduskeskkonna hoidmise olulisemad tegevussuunad on:

- valla rohealade ja metsade säästliku majandamise põhimõtete jälgimine ja tagamine;
- maade munitsipaliseerimine parkide ja haljasalade tarvis;
- planeerimistegevuste elluviimisel olemasolevate loodusressurssidega (põhjavesi, rohevõrgustik, loomastik, ranna avalik kasutatavus ja kaitstus loodusjõudude eest) ja loodus- ning kultuuriväärtustega arvestamine;
- saarte looduse ja omapära säilimise tagamine, nende looduskasutuse koormustaluvuse selgitamine tulenevalt inimtegevuse koormusest ja vajadusel keskkonda säästvate regulatsioonide täiendamine (näiteks külastuste ja põhjavee kasutamise seaduse seadusega seaduse).

⁹ Elanike juurdekasvu prognoosis on arvestatud uute elamuarenduste realiseerimisel valda juurde lisanduvaid inimesi, kui ka neid, kes juba elavad Viimsis, kuid pole rahvastikuregistris enda elukohana seda märkinud.

KESKKONNAKAITSE

Looduskasutuse korraldamine säästva arengu põhimõtete järgi on keskkonnakaitse jälgida.

Viimsi metsade majandamine peab toimuma säästlikult ja lähtuma metsaasukate elupaikade ja liigirikkuse säilitamise vajadusest. Siinkohal on väljakutseks piirata vallas metsa raiumist ja vältida lageraiet nii Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) kui eraomanike poolt hallatavatel aladel ning suurendada avalikkuse teavitamist nendel aladel planeeritavatest töödest. Suur osa valla territooriumist on kaitse all¹⁰ ja lisaks on mitmeid kaitstavaid looduse üksikobjekte ning elu- ja kasvukohatüüpe.

Oleme kõigil kohalikel kaitsealadel kehtestanud kaitse-eeskirjad ning välja töötanud või töötamas kaitsekorralduskavad. Lisaks pöörame tähelepanu ka kaitse all olevatele kultuuriväärtusega muinsuskaitsealustele objektidele, mille säilimise ja kaitsmise kohustus lasub selle omanikul. Välistame elamuehituse planeerimistegevuse valla kaitsealadel.

Loodusega tuleb tasakaalus hoida tehiskeskonna areng, et säilitada unikaalne loodusmaastik ja selle liigirikkus, kus ka poollooduslike koosluste (nt avamaastikud poolsaare lõunaosas ja rannaniidud ja -karjamaad idakaldal) säilitamisele ja taastamisele on tähelepanu pööratud. Loodusliku mitmekesisuse ja miljööväärtuse tagamine ning looduse ja elukeskkonna omavahelise harmoonilise tasakaalu hoidmine on elukeskkonna atraktiivsuse keskne komponent ja kohalike elanike suurim ootus.

Foto 1. Kalameeste rand.

Pöörame suurt tähelepanu valla keskkonnariskide maandamisele. Need riskid on esmajoonel seotud Miiduranna ja Muuga sadamatega, kus peamisteks riskiallikeks on ohtlike ainete käitlemine ja nende vedu, aga ka tootmistehnoloogiaga, inimeste- ja kaupade logistilise korraldusega ja võimaliku inimliku eksimisega. Siinkohal paneme rõhku ennetavate tegevuste elluviimisele, et suurendada kogukonna keskkonnateadlikkust ja keskkonnasõbralikku käitumist ning riskianalüüsid esitatud nõuetest kinnipidamist.

Leiame senisest tõhusamad lahendused lagunenu hoonete korrastamiseks või likvideerimiseks ja heakorrastamata alade kordategemiseks.

Olulisemad tegevused keskkonnakaitse valdkonnas on:

- Viimsi valla keskkonnateadlikkuse aasta 2020 läbiviimine;
- rohealade auditi teostamine;
- valla keskkonna riskianalüüsi ajakohastamine, keskkonnariskide maandamine ja keskkonnaseisundi pidev analüüs;
- keskkonnaseire süsteemi arendamine, meetmete tagamine valla riskianalüüsis toodud ohtude ennetamiseks ja ohu ilmnemisel asjakohaseks kiireks reageerimiseks;
- järelevalve tõhustamine keskkonnariskide maandamise üle ja valmisoleku parendamine õnnetustele kiireks ja asjakohaseks reageerimiseks;
- meetmete rakendamine merekeskkonna seisundi halvenemise vältimiseks ja reostusriskide vähendamiseks, merereostusõnnetusele reageerimise suutlikkuse tõstmine;
- rannaaladele avaliku juurdepääsu tagamine;

¹⁰ Mäealuse kaitseala, Krillimäe maastikukaitseala, Leppneeme-Tammneeme maastikukaitseala, Haabneeme-Klindiasangu maastikukaitseala, Rohuneeme maastikukaitseala, Prangli maastikukaitseala, Aksi saare ja Naissaare looduspark, Viimsi mõisapark, Viimsi sanglepik, Lubja küla klindiasangu piirkond määratud kohaliku tähtsusega kaitsealaks nn klindi kaitseala.

- kehtivate kaitsekorralduskavade täitmine ja uuendamine, loodusväärtuste kaitse, elupaikade säilitamine, rohevõrgustiku ja selle osade, Natura 2000 alade ning kohalike maastiku- ja looduskaitsealade säilitamine;
- loodus- ja kultuurimälestiste heakorrastamine, elukeskkonda risustavate lagunened hoonete lammutamine ja avaliku ruumi heakorrastamine;
- kogukonna keskkonnateadlikkuse suurendamine ja loodust säästvate käitumisele suunamine.

Tegevus	Tulemus
Valla keskkonnateadlikkuse aasta 2020 läbiviimine	keskkonnateadlikkuse aasta programm on läbi viidud (2020)
Valla rohealade teemaplaneerimise auditi teostamine	audit on teostatud (2021)
Maastikukaitseala kaitsekorralduskava koostamine	Leppneeme, Tammneeme ja Krillimäe kaitsekorraldus-kava on koostatud (2021); Mäealuse kaitsekorraldus-kava on koostatud (2022)
Viimsi Mõisapargi haljastusplaani koostamine	haljastusplaan on koostatud (2022)

Tabel 3. Keskkonnakaitse tegevused ja oodatavad tulemused.

JÄÄTMEMAJANDUS

Jäätmete majandamisel edendame keskkonnaohutut ja majanduslikult põhjendatud jäätmekäitlust, suuname võimalikult suures osas jäätmeid taaskasutusse.

Valla elanike arvu kasvuga suureneb jäätmetekitajate arv ja kogutud olmejäätmete hulk. Selleks, et vähendada survet looduskeskkonnale ja vältida metsaaluste risustamist ning sellega kaasnevat keskkonnareostust, töötavad Viimsi vallas mitmed jäätmejaamad - Püünsi külas Vanapere jäätmejaam, jäätmejaam Naissaarel ja Prangli saarel. Koostöös Tallinna linnaga on Viimsi valla elanikel võimalus viia jäätmeid ka Pärnamäe jäätmejaama.

Vallas toimib tagatisrahata pakendite ja pakendijäätmete kogumispunktide süsteem, et elanikud saaksid tasuta ära anda majapidamises tekkivaid sega-, klaas- ja papp/paberpakendeid. Kogumiskohad asuvad lihtsasti ligipääsetavates kohtades üle valla territooriumi ning neid haldavad taaskasutusorganisatsioonid.

Lisaks saavad viimsilased tellida pakendikoti või –konteineri teenust, millega vabaneda kodumajapidamises tekkivatest pakenditest.

Keskkonna, sh metsaaluste risustamise minimeerimiseks ja vallaelanike keskkonnateadlikkuse tõstmiseks viime läbi senisest mõjuvamaid teavitamis- ja ühistegevuskampaaniaid, anname informatsiooni vallas toimivate jäätmejaamade asukohtade ja jäätmete käitlemise kohta.

Oleme korraldanud uue jäätmehanke, et taastada korraldatud jäätmevedu valla territooriumil. Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja ehk jäätmevedaja leidmiseks oleme korraldanud teenuste kontsessiooni. Jäätmeveo teenuste kontsessiooni leping on käesoleval hetkel veel sõlmimisel.

Eelseisvatel aastatel vajab jäätmemajanduse valdkond tervikuna üle vaatamist ja süsteemsema käsitluse loomist, mis arvestab paremini elanike ootuseid nt prügi sorteerimise võimaluste parandamise ja prügi konteinerite tühendamise sageduse tõstmise osas (sh avalikes kohtades).

Täpsema ülevaate valla jäätmemajanduse põhimõtetest annab Viimsi valla jäätmehoolduseeskiri¹¹.

Olulisemad tegevused jäätmemajanduse valdkonnas on:

- korraldatud jäätmeveo taastamine valla territooriumil;
- valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine;
- jäätmemajanduse pidev täiustamine nii valla mandriosal kui saartel;

¹¹ Valla jäätmehoolduseeskiri on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/414032014025?leiaKehtiv>

- probleemsemate jäätmete jäätmejaama tasuta üleandmisvõimaluse korraldamine;
- pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine pakendijäätmete kogumisel.

Tegevus	Tulemus
Eduka pakkujaga lepingu sõlmimine korraldatud jäätmeveoks	eduka pakkujaga on leping sõlmitud, korraldatud jäätmevedu on taastatud (2020)
Pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sõlmitud lepingud tootjavastutus-organisatsioonidega, tõhustamaks pakendi jäätmete kogumist (2020); ▪ 2500 kohtkogumisega liitunud üksikelamut, 3043 korterit on hõlmatud kohtkogumise lepinguga (2021)
Valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jäätmehoolduseeskiri on ajakohastatud (2020); ▪ jäätmekava on ajakohastatud (2021)

Tabel 4. Jäätmemajanduse tegevused ja oodatavad tulemused.

4.2. ELUKESKKOND

KAVANDAME RUUMILISE PLANEERIMISE KAUDU VIIMSI TERVIKLIKU JA TASAKAALUSTATUD ARENGUT SELLISELT, ET MEIE ELUKESKKONNA KVALITEET OLEKS TAGATUD!

Vältimaks valla elukeskkonna kvaliteedi halvenemist, arvestame selle edasisel arendamisel olemasolevate väärtusega. Hoiame olemasolevaid elukeskkonna väärtusi ja seame reeglid väärtusliku miljööga alade maakasutuse muutmiseks ja ehitamiseks.

Kaunis ja mitmekesine looduskeskkond, turvaline ja laste kasvatamiseks sobiv elukeskkond ning mõnusa mereõhu,

kaunite randade ja merevaadetega idülliline aedlinn on kahtlemata väärtused, mille säilitamisele pöörame suurt rõhku ka järgnevatel aastatel.

Vaikse ja turvalise elukeskkonna kujundamisel ei saa tähelepanuta jätta ka vajadust planeerida valla keskuse asukoht ning analüüsida, kuhu luuakse teenuste ja töökohtade peamine sõlmpunkt. Valla keskuseks on plaanis kujundada Haabneeme alevik, mis asub lähedal kõigile viimsilastele. Haabneeme aleviku ja Viimsi keskuse keske punkti ja atraktiivse avaliku ruumi (sh arhitektuurilise terviku) kujundamise vajadusele juhtisid tähelepanu ka valla elanikud viimases elanike kaasamise uuringus.

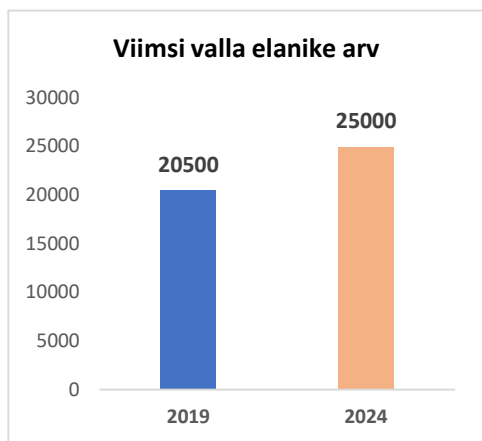
Elukeskkonna kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

- jätkusuutliku rahvaarvu kasvu reguleerimine ruumilise planeerimise kaudu, et tagada valla sotsiaalse ja tehnilise taristu toimimine;
- valla peamiste prioriteetide täitmisele kaasa aitamine ruumilise planeerimise kaudu (nt täiendavate lasteaia- ja koolikohtade loomiseks tingimuste tekitamine, kõrgetasemeliste vabaaja veetmise võimaluste loomine, sh kultuuriasutuste ja rekreatsioonialade rajamiseks vajalike maa-alade reserveerimine);
- valda (tarkade) töökohtade tekkeks tingimuste loomine, et vähendada elanike pendelrännet;
- tasakaalustatud arengu põhimõttest lähtumine, kus juurde lisanduvad hooned ja rajatised pigem rikastavad, mitte ei halvenda ega koorma valla üldist elukeskkonda ja selle ilmet, seda nii funktsionaalsest kui ka arhitektuurilisest aspektist (kunstitaie ja skulpturaalsete vormide kavandamine avalikku ruumi esteetiliselt nauditava keskkonna kujundamiseks).

Inimeste soov Viimsisse kodu rajada ja siia elama tulla on jätkuvalt suur.

RUUMILINE PLANEERIMINE

Viimsi kui elukoha populaarsus ei ole vähenenud ja valla elanike arv kasvab jätkuvalt. Ka valla kiire sotsiaalne ja majanduslik areng tekitab juurde soovijaid, kes tahavad siia kodu rajada või pere suurenedes valla piires elukohta muuta. Samas näevad viimsilased juba praegu ühe probleemina valla elanike arvu ja asustustiheduse liiga kiiret kasvu, mida tekitab mahukas elamuarendus ja mis viib Viimsi linnastumiseni.

Joonis 6. Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2024.

Ka järgnevatel aastatel on oodata valla elanike juurdekasvu jätkumist tänasega sarnases tempos (s.o. 500-800 inimest aastas) eeldusel, et meie riigi majanduskasv jätkub ja inimeste majanduslik heaolu ei halvene.

Vallas on hetkeseisuga realiseerimata ca 2 500 planeeritud elamuühikut, mis tähendab, et soovi korral on praktiliselt kohe võimalus Viimsisse oma kodu rajada ca 7 000 uuel elanikul.¹²

Valla arengu seisukohalt on äärmiselt oluline, et elanike arvu reaalkasv tooks Viimsisse juurde ka täiendavaid maksumaksjaid (s.t. elanikud märgivad rahvastikuregistris enda elukohaks Viimsi valla). Seetõttu on ka järgnevatel aastatel üheks peamiseks väljakutseks suurendada valla elanikeks registreerunute osakaalu valla tegelike elanike hulgas. Selle tulemusena oleks vallal parem võimalus planeerida, koordineerida ja pakkuda paremaid avaliku sektori teenuseid.

Valla elanike arvu prognoos aastaks 2025 (25 000 elanikku) sisaldab endas samuti eeldust, et tänaste valla elanike seast tõuseb Viimsi enda koduks registreerunute osakaal.

Olulisemad tegevused ruumilise planeerimise valdkonnas on:

- ehitustegevuse strateegiliste suundade kinnitamine kehtiva üldplaneeringu teemaplaneeringu üldiste ehitustingimuste määramiseks;
- maa- ja geodeesiatoomingute e-keskkonna loomine ning seeläbi valdkonna digitaliseerimine;
- ühistranspordi eelisarendamiseks tingimuste loomine kohalikul tasandil, täiendavate pargi ja reisi parkimisalade planeerimine ning nende integreerimine ühistranspordi võrgustikuga, kergliiklusteedele vajalike maa-alade reserveerimine, tavaruumi kvaliteedi tõstmine (eraldusribade nõude jm haljastusvõtetega);
- valla tasakaalustatud arendamine kogukonnavajadustest lähtuva taristu ja avalike teenustega;
- ranna- ja merealade kasutust käsitleva teemaplaneeringu algatamine (juurdepääsud ranna-aladele, vaba liikumise tagamine rannas, laurite, väikesadamate jm veeliikluse jaoks vajalike asukohtade määramine jne).

Tegevus	Tulemus
Ehitustegevuse strateegiliste suundade ja põhimõtete kinnitamine	määrus on valla volikogus kinnitatud (2020)
Maa- ja geodeesiatoomingute e-keskkonna loomine	e-keskkond on loodud (2021)
Detailplaneeringute menetluskiirus	<ul style="list-style-type: none"> detailplaneeringu menetlus on läbi viidud planeerimisseaduses sätestatud tähtajaks (3 aasta jooksul) (2024) (alguse 2019: 49 kuud); üldplaneeringuid muutvate detailplaneeringute menetluskiirus ca 24 kuud (2024)

¹² Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

Kehtestatud detailplaneeringute info kuvamine valla infokanalites	aastast 2004 kehtestatud detailplaneeringute info on avalikult kuvatud (2024)
Haabneeme aleviku üldplaneeringu kehtestamine	aleviku üldplaneering on kehtestatud (2022)
Prangli üldplaneeringu ja rannaalade teemaplaneeringu algatamine	üldplaneering ja teemaplaneering on algatatud (2021); üldplaneering ja teemaplaneering on kehtestatud (2022)

Tabel 5. Ruumilise planeerimise tegevused ja oodatavad tulemused.

4.3. HARIDUS

LOOME MITMEKÜLGSED VÕIMALUSED KVALITEETSE HARIDUSE JA HUVIHARIDUSE OMANDAMISEKS KÕIGILE VIIMSI VALLA NOORTELE!

Kohaliku omavalitsuse üks olulisemaid ja ressursimahukamaid ülesandeid on tagada oma elanikele võimalused kvaliteetse alus-, üld- ja huvihariduse omandamiseks. Viimsi valla haridusvõrk on korrastatud, kuid vajadus täiendavate lasteaia- ja koolikohtade järele kestab ka järgnevatel aastatel.

Suurimaks väljakutseks alushariduse pakkumisel on piisaval hulgal lasteaiakohtade tagamine, sest lasteaiaaasta järjekorras olevate laste arv kasvab igal aastal progresseeruvalt. Kuna

kohaliku omavalitsuse ülesandeks on elanikele lasteaiakohtade tagamine, siis kavatseme nende nappust leevendada koostöös eraettevõtjatega.

Igal sügisel lisandub ka kõikidesse kooliastmetesse uusi lapsi, mis avaldab survet uute klassikomplektide avamiseks. Vaatamata asjaolu, et 2018. aastal avati Viimsis riigigümnaasium, tekitab elanike juurdekasv piisavat nõudlust täiendavate õppeasutuste avamiseks vallas. Surve koolikohtadele on eriti tuntav valla keskuse koolides.

Lisaks lasteaia- ja koolikohtade arvu suurendamisele soovivad viimsilased, et vallas pakutava hariduse kvaliteet tõuseks ning õppesüsteem innustaks õpilast rohkem õppima.

Hariduse kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

- hariduse valdkonna arengukava väljatöötamine, mis seab valdkonnale tervikuna selged prioriteedid ja eesmärgid;
- täiendavate lahenduste leidmine lasteaia-, üldharidus ja huvikooli õppekohtade tagamiseks valla lastele, sh Pärnamäe lasteaed/põhikooli ja Krillimäe lasteaia rajamine;
- konkurentsivõimelise palga- ja motivatsioonisüsteemi loomine valla haridustöötajatele;
- era- ja mittetulundussektori suurem kaasamine kvaliteetse hariduse andmiseks;
- iga lapse individuaalsusega arvestamine ja tingimuste loomine koolist väljalangevuse vähendamiseks ning sujuvaks üleminekuks ühelt kooliastmelt teisele;
- haridusasutuste kogukonnaelus osalemise suurendamine, (nt lasteaed ja kool kui avatud kogukonnakeskused);
- koostöövõrgustike arendamine valla noorte, ettevõtjate, koolide ja omavalitsusega (sh õpilasmaleva tegevuse jätkamine, seal osalevate noorte arvu suurendamine, praktikakohtade loomine ja vahendamine);
- elukestvas õppes osalemiseks võimaluste loomine (sh koostöös ülikoolidega), täiskasvanute õppe võimaluste laiendamine.

ALUSHARIDUS

Alushariduse pakkumisel on keskse tähtsusega täiendavate lahenduste leidmine, et tagada kõigile vallas elavatele lasteaiaaalistele lastele koht lasteaias.

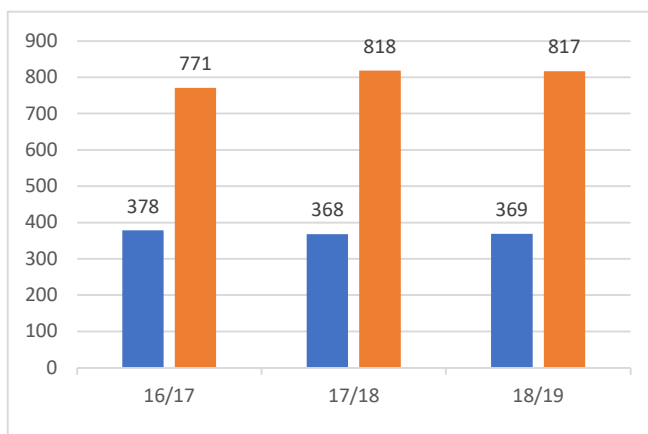
Viimsi vallas on 2019. aasta seisuga 2 munitsipaallasteaeda - MLA Viimsi Lasteaiad (kokku eraldi 8 maja ja 38 rühma) ja Püüsi Kooli lasteaed (2 rühma) - ning 7 eralasteaeda.

Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) andmetel on Viimsi vallas alusharidust omandavate laste arv püsinud viimastel aastatel oluliselt muutumatuna (joonis 7).

2019/20 õppeaastal omandas valla munitsipaallasteaadades alusharidust 942 last ning eralasteaadades ca 300 last.

Nõudlus lasteaiakohtade järele on suurem, kui vald rahuldada suudab, mistõttu jätkame järgnevatel aastatel tõhusate lahenduste leidmist lasteaiakohtade puudujäägi vähendamiseks. Arvutuste kohaselt oli 2019/20 õppeaastal vaja juurde lasteaiakohti ca 200 lapsele ning valla elanike kasvu jätkumisel ca 400 lapsele 2024/25 õppeaastal.

Plaanime lasteaiakohtade puudujääki leevendada eeskätt eraettevõtjate abiga. Tõhustame koostööd valla tänaste eralasteaadadega, aga ka hangete tulemusel lisanduvate uute teenusepakkujatega, et suurendada vallas tegutsevate eralasteaadade arvu.

Joonis 7. Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes.

Allikas: HTM.

Valla kohalike munitsipaallasteaadade ning tänaste ja tulevaste eralasteaadade osas loome ühendsüsteemi, et parandada lasteaiakohtade järjekorra haldamist. Loodava ühendsüsteemi kaudu hakkab edaspidi valla haridusteenuste haldamise süsteemis (ARNO) olema keskselt kättesaadav info vabadest lasteaiakohtadest, seda nii munitsipaal- kui eralasteaadade koondina. Ühendsüsteemi käivitamisega paralleelselt töötame välja ja rakendame ka võrdsustatud kohatasu mudeli.

Olulisemad tegevused alushariduse valdkonnas on:

- koostöö suurendamine eralasteaadadega, uute teenusepakkujate lisandumine valla territooriumile;
- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmine erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- lasteaiaõpetajate palga- ja motivatsioonisüsteemi konkurentsivõime parandamine;
- arendajatega põhimõtete kokku leppimine, mille alusel määrata tingimused lasteaia pidamiseks sobiva taristu ehitamiseks arenduspiirkondades.

Tegevus	Tulemus
Lasteaiakohtade ühendsüsteemi käivitamine	ühendsüsteem on käivitatud (2020)
Täiendavate lasteaiakohtade hankimine eralasteaadadelt	hanke korras on juurde lisandunud: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 50 uut lasteaiakohta (2020) ▪ 100 uut lasteaiakohta (2024) (algtase 2019: 0)
Lasteaiakohtade arvu suurendamine vallas	vallas on kokku vähemalt 1 342 lasteaiakohta (2024) (algtase 2019: 942)

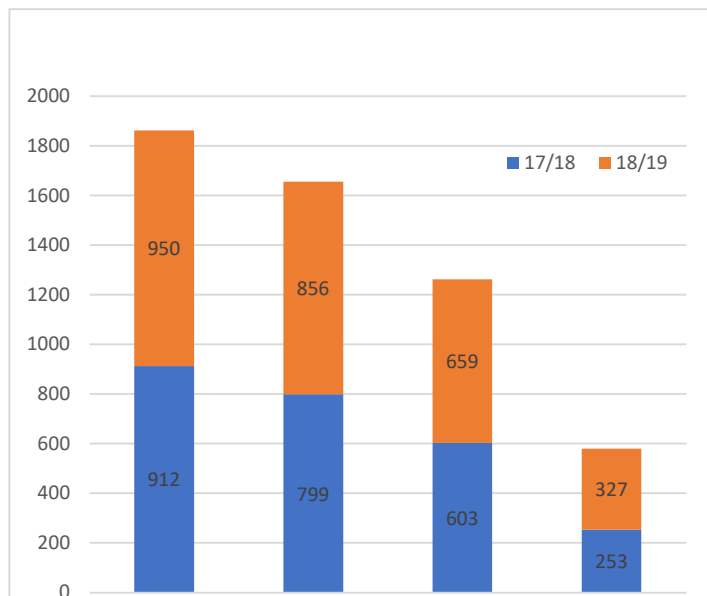
Tabel 6. Alushariduse tegevused ja oodatavad tulemused.

ÜLDHARIDUS

Üldhariduse pakkumisel on kesksel kohal õppekvaliteedi tõstmine ja täiendavate koolikohtade loomine. Soovime, et koolivaliku tegemisel usaldavad lapsevanemad meie koolide head mainet ja nende töötajate professionaalsust.

Viimsi vallas pakkus üldharidust 2019. aasta seisuga 6 riigi- ja kohaliku omavalitsuse õppeasutust – Viimsi Gümnaasium, Haabneeme Kool, Prangli Põhikool, Püünsi Kool, Randvere Kool ja Viimsi Kool.

2019/20 õppeaastal oli nimetatud koolides õppivate laste arv kooliastemete lõikes kokku 2 528 õpilast¹³.

Joonis 8. Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes.

Allikas: HTM.

Viimasel aastatel on Viimsis üldharidust omandavate õpilaste arv kasvanud (joonis 8). See tekitab vallale surve täiendavate õppekohtade loomiseks Viimsi erinevate koolide klassides. Sarnase trendi jätkudes seisab vallal täiendavate õpilaste koolidesse ära mahutamiseks lähitulevikus ees vajadus uue õppeasutuse rajamiseks, sest koolide tänased laienemisvõimalused on olulises osas ära kasutatud. Näiteks on Haabneeme Kool saanud juurdeehituse ja muutunud täistsükli põhikooliks. Seni gümnaasiumina tegutsenud Viimsi Kool on korraldatud ümber põhikooliks. Püünsi Koolile tehtud juurdeehitusega on paranenud sealse piirkonna koolikohtade saadavus. Randvere Koolile renditav moodulhoone on aidanud parandada hariduslike erivajadustega laste õppimisvõimalusi ja kooli juurde rajatav ujula ning kooli täiendav juurdeehitus

erivajadustega laste ruumide, noortekeskuse ruumide ja raamatukogu ringipaigutuse näol aitab tulevikus kooli veelgi rohkem avada vallakodanikele kasutamiseks.

Peamise võimalusena täiendavate koolikohtade tekitamiseks näeme koostöös eraettevõtjatest koolipidajatega. Näiteks rajatakse Viimsisse erasektori algatusena uus erakool Tuleviku Kool, mis oleks suuteline pakkuma võimalust hariduse omandamiseks ca 700 õpilasele. Erakoolide arvu soovime vallas tõsta tulevikus veelgi.

Valla üldharidusvaldkonna pikemat arengut käsitleva strateegia (valdkondliku arengukava) väljatöötamiseks ja elluviimise edasiseks koordineerimiseks loome hariduskonsortsiumi, mille liikmeteks hakkavad olema Viimsi üldhariduskoolide, ARTIUMI jt. valdkondlike spetsialistide esindajad, ning mis muuhulgas oleks võimeline koordineerima ka koolide taristu, ressursside ja spetsialistide omavahelist tõhusamat rakendamist. See tähendab mh koolide ruumide suuremat riskasutust ning õpetajate ja õpilaste liikumist koolide vahel erinevate ainete õppimiseks selleks kõige paremini sobivas keskkonnas ja spetsialistide juhendamisel.

Olulisemad tegevused üldhariduse valdkonnas on:

- Viimsi hariduskonsortsiumi loomine;
- Tuleviku Kooli jt erakoolide valda rajamise toetamine;
- 3. kooliastmes võimaluse loomine erinevate õppesuundade vahel valimiseks;
- koolikultuuri arendamine (sh õpetajate motiveerimine ja õppetöö kvaliteedi tõstmine);

¹³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmine ja teenuste pakkumise tsentraliseerimine tuge vajavate ja erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- meetmete rakendamine õpetajate ja õpilaste terviseteadlikkuse tõstmiseks.
- õpilastele mitmekesisemate võimaluste pakkumine õppesuundade valimisel;
- õuesõppe ja projektõppe võimaluste avardamine;
- tõhustatud eesti keele õppe võimaldamine muukeelsetele lastele;
- õpetaja enesetäiendusstipendiumi süsteemi loomine.

Tegevus	Tulemus
Viimsi hariduskonsortsiumi loomine	harduskonsortsium on loodud (2022)
Õpetajate kvalifikatsiooni tõus	Õpetajate kvalifikatsioon vastab 85% ulatuses nõutud tasemele (2024)
Õpilastele täiendavate arenguvõimaluste loomine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ loodud spordi õppesuund Haabneeme koolis (2020) ▪ loodud on õppesuundade valik III kooliastmes (2024); ▪ valla kahes koolis on avatud õppesuunad (2024)
Andekuse ning erivajaduste märkamine on muutunud õppeprotsessi lahutamatuks osaks	loodud on vallaülene tugisüsteem (2024)
Õpetajatöö suurem väärtustamine, sh motivatsioonipaketi loomine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ motivatsioonipakett on loodud (2021) ▪ personali liikuvus on aasta aastalt vähenenud (2024) ▪ noorte õpetajate osakaal on tõusnud (2024)
Koostöö kasv era- ja kutsekoolidega ning riigigümnaasiumiga	Viimsis tegutseb vähemalt üks erakool, millelt vallal on valmisolek osta koolikohti (2024)
Distantsõppe e-platvormi - Viimsi digikooli - sisseviimine Viimsi üldharidusasutustesse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Viimsi Koolis ja Prangli Koolis toimuvad digitaalselt aineõpetus-tunnid (2020) ▪ Viimsi digikool on rakendunud kõikides Viimsi üldharidusasutustes (2022)

Tabel 7. Üldhariduse tegevused ja oodatavad tulemused.

HUVIHARIDUS JA NOORSOOTÖÖ

Huvihariduse pakkumise kesksel kohal on võimaluste laiendamine ja kättesaadavaks tegemine kõigile lastele ja noortele, et harrastada huvitegevust pädevate juhendajate käe all. Võimalused noore isiksuse mitmekülgseks arenguks loob kvaliteetne noorsootöö.

2018/2019 õa tegutses Viimsi vallas kokku 41 huvikooli ja spordiklubi, millest Viimsi Muusika ja Kunstikool on munitsipaalasutused.

Spordi sh tantsuvaldkonnas tegutses 25 spordiklubi, 3 eramuusikakooli, 3 eramuusika- ja kunstikooli ning 7 muud huvikooli, mis tegelevad mitme erineva valdkonnaga. Noorte (vanuses 7-19) osakaal huvihariduses ja -tegevuses oli 72% kõigist vallas elavatest noortest.

Lähiaastate suurimaks uuenduseks ja mahukaimaks arendusprojektiks huvihariduse ja noorsootöö valdkonnas on Viimssisse rajatav Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM, mille uksed plaanime avada aastal 2022 ning kus avanevad kaasaegsed võimalused muusika, kunsti, tehnoloogia ja looduslase huvihariduse omandamiseks.

Foto 2. Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM.

Huvihariduse ja noorsootöö valdkonna edasise arengu planeerimiseks viime läbi valdkonna tervikliku kaardistamise ning töötame välja valdkonnaülese huvihariduses ja huvitegevuses osalemise toetuskava, mille alusel toetame jätkusuutlikke ja uuenduslikke tegevusi ning HEV laste kaasamist huvitegevusse.

Korraldame juhendajate ja treenerite koolitamist ja eraldame vahendeid projektide toetamiseks. Laiendame Viimsi õpilasmaleva tegevust ja seal osalejate arvu. Avasime 2019. aastal valla munitsipaalasutusena Viimsi Noortekeskuse uutes ruumides.

Valla tegevustesse on kaasatud noorte volikogu, kelle eesmärgiks on esindada noorte huve vallas ja kaasata neid aktiivselt osalema ühiskondliku elu korraldamises, ning kelle osalusel arendatakse aktiivselt rahvusvahelist koostööd, viies läbi ühisprojekte partneritega erinevatest riikidest.

Olulisemad tegevused huvihariduse ja noorsootöö valdkonnas on:

- täiendavate võimaluste loomine mitmekülgse huvihariduse pakkumiseks:
 - Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM avamine (2022);
 - valla keskest väljaspool asuvates munitsipaalkoolides pakutavate huviringide valiku laiendamine ja võimaluste loomine saartel elavatele noortele.
- elukestva õppe võimaluste toetamine (nt Raamatukogu laienemine, Väarikate Ülikooli käivitamine jms);
- Viimsi noortekeskuse tegevuste arendamine, muutes keskused noorte jaoks atraktiivsemaks;
- noorte ettevõtlikkuse, loovuse ja aktiivsuse suurendamine läbi koostöö ja -projektide;
- Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine.

Tegevus	Tulemus
Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM ehitamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ehitus algab (2020) ▪ ARTIUM on avatud (2022)
Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine	malevas saab tööd vähemalt: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 120 last (2020) ▪ 160 last (2021) ▪ 170 last (2022) ▪ 180 last (2023) ▪ 200 last (2024) (algata 2019: 140 last)

Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö tegevused ja oodatavad tulemused

4.4. KOMMUNAAL JA TARISTU

ARENDA ME JA TÕSTAME KOMMUNAALVALDKONNA TEENUSTE KVALITEETI JA TAGAME NENDE TÕRGETETA TOIMIMISE. TAGAME ELANIKE MUGAVAKS, SUJUVAKS JA TURVALISEKS LIIKLEMISEKS AASTARINGSELT HOOLDATUD TEEDEVÕRGU, HÄSTI KORRALDATUD ÜHISTRANSPOORDITEENUSED, AVALIKU RUUMI HEAKORRA!

TEEDEVÕRK

Teedevõrk on oluline transpordisüsteemi osa, mis peab tagama inimestele head liikumisvõimalused erinevate piirkondade vahel. Seetõttu on teedevõrgu arendamine elanike teenindamise, valla igapäeva elu ja üldise arengu seisukohast väga olulise tähtsusega.

Valla ülesanne on korraldada teede ja tänavate ehitamist ja korrashoidu, et need oleksid heas seisukorras ning nendel liiklemine arusaadav, liiklusruum ja -keskkond tajutav ning sujuv.

Viimsi valla territooriumi teedevõrgu pikkus oli 2019. aasta seisuga ca 360 km. Valla kohalike teede seisukorda võib pidada rahuldavaks, sest teede ja tänavate hooldus- ja remonditööd toimuvad regulaarselt ning meil on olemas pikaajaline nägemus remondikavade osas. Teede töid kavandame sõltuvalt olemasolevatest vahenditest, maksimaalses mahus ja vajadusel taotleme lisavahendeid erinevatest fondidest. Oleme seadnud eesmärgiks ehitada tolmuvaade katetega teid ja tänavaid maksimaalses võimalikus mahus, et selle läbi parandada liiklemise mugavust, õhu kvaliteeti ja valla üldist elukeskkonda.

Teede arendamine jätkub ka eelseisvatel aastatel. Senisega võrreldes peame pöörama rohkem tähelepanu lahenduste leidmisele, mis olemasolevaid vahendeid arvestades pakuvad kõikidele liiklejatele optimaalseid, mugavaid ja ohutuid liiklemistingimusi. Teede sõidetavuse ja liiklusohutuse tagamise osas näevad arenguruumi ka valla elanikud. Jalakäijate liiklemismugavuse parandamiseks jätkame kergliiklusteede võrgustiku rajamist vallaüleselt, sidudes selle naaberomavalitsuste kergliiklusteedega.

Jätkame teede aluse maa munitsipaliseerimist eelisjärjekorras teede osas, kus on kavas teha suuremas mahus ehitus- või rekonstrueerimistööid.

Teede hoolduse osas on uuel hooldeperioodil kavas rakendada täiendavaid kvaliteedinõudeid (tekitada juurde piirkondi, hankida lisatehnikat ning arendada uusi teenuseid), anda elanikele põhjalikumalt teehoiualast infot ja hooldesõidukite asukohti.

Täpsema ülevaate valla teede arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla teedevõrgu arengukava (TEAK)¹⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- teede tehniliste projekteerimistingimuste koostamist;

Foto 3. Haabneeme alevik.

¹⁴ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_TEAk.pdf

- teede-ehituse alast konsultatsiooni;
- teeregistri väljavõtteid.

Olulisemad tegevused teedevõrgu korraldamisel on:

- TEAK tegevuskava elluviimine ja uuendamine vastavalt täpsustunud eelarvelistele vahenditele ning valla perspektiivsetele suurehitustele;
- täiendavate võimaluste leidmine tulevikus suureneva liiklustiheduse sujuvaks juhtimiseks ja teenindamiseks;
- vallasisese teedevõrgu pidev arendamine ja aastaringse teehoolde kvaliteedi tõstmine, sh kvartalisestest teede tolmuwabaks muutmise jätkamine ja rekonstrueerimine;
- valla teede ja tänavate liikuvusmugavuse auditi teostamine, tuvastamaks inimeste liikumise kitsaskohad (sh liikumine lapsevankriga, ratastooliga jms);
- vallaülese tervikliku asumeid ühendava kergliiklusteede võrgustiku väljaarendamine;
- teede investeerimisvajaduse hindamise jätkamine, teede omandisuhte korrastamine (sh Naissaare teede võrgustiku korrastamine);
- maa munitsipaliseerimine vallale avalike ülesannete täitmiseks;
- Haabneeme alevikku läbiva Randvere tee vastava lõigu taotlemine valla omandisse, vahendite tagamine tee ümberehitamiseks valla peatänavaks;
- valla põhiteede rekonstrueerimise jätkamine vastavalt TEAK uuendatud teede rekonstrueerimiskavale;
- Sõpruse tee ja Ravi tee läbimurde rajamine;
- Tammneeme tee laiendamine ühistranspordi liikumisvõimaluste parandamiseks ja kergliiklustee ehitamine kuni külaplatsini;
- uute teelõikude kavandamise ja rajamise jätkamine (sh Riiasöödi tee puuduolev läbimurre, Lubja tee pikendus jms).

Tegevused	Tulemus
Tolmuwabade katetega teede ehitus valla mandriosas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ igal aastal ehitatakse vähemalt 5 km tolmuwabade katetega teid (2024) (algtase 2019: 5,8 km); ▪ valla omandis olevad teed on: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 92% tolmuwabad (2020) ▪ 96% tolmuwabad (2021) ▪ 100% tolmuwabad (2022) (algtase 2019: 88%)

Tabel 9. Teedevõrgu tegevused ja oodatavad tulemused.

TRANSPORT JA LIIKUVUS- KORRALDUS

Transpordi ja liikuvuskorralduse ülesandeks on inimeste liikumisvõimaluste parandamine ning valla transpordisüsteemi tõhusa toimimise ja pideva arengu tagamine.

Väga olulisel kohal on kiire ja sujuva liikuskorralduse arendamine Viimsi valla siseselt, aga ka teiste naaberomavalitsuste (eeskätt

Foto 4. Validaator.

Tallinna) suunal. Selleks uurime täiendavaid võimalusi vallast väljaviivate peamiste teede läbilaske parandamiseks, sh alternatiivsete ühistranspordi liikide kasutuselevõtuks (nt Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini rajamine, elektribusside kasutuselevõtt vms).

Ühistranspordi arendamisel on järgnevatel aastatel väljakutseks senisest kõrgema kvaliteediga teenuse pakkumine. Plaanime tuua valla teedele madalapõhjalised bussid, mis on varustatud turvavöödega, tõukerataste ja lapsevankrite paigutusvõimalustega ning mis pakuvad senisest paremat ligipääsetavust, tõstavad ohutust, sõidumugavust ja aitavad viia valla transporditeenuse osutamise linnaliini transporditeenusega sarnasele tasemele.

Lisaks jätkame sõidugraafikute ja -liinivõrgu kohandamist (sh liinide pikendamist ja peatuste lisamist) elanike vajadustega. Käivitame Pargi ja Reisi süsteemi Lubja-Randvere ringtee juurde rajatud parklas.

Bussipaviljonide uuendamise käigus asendame tänased paviljonid järk-järgult uutega, mis on valgustatud, varustatud reaalaaja infotabloodega ning kujundatud vallale omase visuaali ja stilistikaga. Rajame suuremate ja olulisemate bussipeatuste juurde turvalised jalgrataste hoiukohad.

Liikluskeskkond peab olema kujundatud selliselt, et selles ei hukkuks ega saaks raskelt vigastada ükski liikleja isegi juhul, kui ta liigeldes eksib.

Liiklusohutuse tõstmiseks võtame taristu rajamisel ja rekonstrueerimisel kasutusele liiklusohutust suurendavaid lahendusi, sh rakendame liikluskorralduses intelligentseid transpordisüsteeme.

Parkimiskorralduse osas on oluline Haabneeme alevikus kortermajade ja kaubandusasutuste ning suvisel ajal rannapiirkonnas tagada toimiv parkimiskorraldus. Tiheasustuselal parkimisprobleemide lahendamiseks viime läbi uuringu parkimisprobleemide kaardistamiseks ning parkimisvõimaluste laiendamiseks, sh võimalike tasuliste parkimisalade loomiseks.

Täpsema ülevaate valla transpordi ja liikuvuskorralduse arendamisest aastatel 2019-2029 annab Viimsi valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava (TRAK)¹⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sõidusoodustuste vormistamist õpetajatele ja piiratud töövõimega isikutele;
- koolibussi teenust Viimsi keskusest ja Tammneemest Tallinna kesklinna;
- eriveolubade ja piirangualasse sisenemise lubade väljastamist;
- taksoveolubade, teenindajakaartide ja sõidukikaartide väljastamist.

Olulisemad tegevused transpordi ja liikuvuse korraldamisel on:

- TRAK tegevuskava elluviimine;
- säästva liikumiskeskonna arendamine ja sujuva ning ohutu transpordivõrgustiku tagamine;
- valla mandriosa ja kõikide pühasustusega saarte vahelise aastaringse liikumisvõimaluse kindlustamine, võimaluse leidmine uue laeva toomiseks Kelnase-Leppneeme liinile;
- pidev panustamine liikluskultuuri tõstmisesse, liiklusohutuse (sh meresõiduohutuse) tagamisse ja liikumise turvalisemaks muutumiseks, nt vastavate liiklusohutuse kampaaniate korraldamine, ühistranspordi taskute rajamine, ülekäiguradade märgistuse parandamine, bussiootepaviljonide valgustamine jms;
- intelligentsete liiklusjuhtimise süsteemide kasutuselevõtu võimaluste uurimine;
- ühistransporditeenuse kvaliteedi tõstmine ja keskkonnasäästlike ühissõidukite (nt elektri-, gaasi- ja hübriidbussid) kasutuselevõtu võimaluste ja tasuvuse uurimine;

¹⁵ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

- ühistransporditeenuse toimimise pidev seiramine, elanike (sh erivajadustega inimeste) liikumisvajadustest lähtuva vallasisesse liikuvuskorralduse loomine (nt keskuse ja külade vaheliste ühenduste piisavus ja sagedus, sõiduskeem ehk kooliring keskuse ja sealt väljaspool asuvate koolide vahel), naaberomavalitsustega ühenduse pidamise parendamine (sh Pargi ja Reisi süsteem, koolibuss jms);
- koostöös Tallinnaga võimaluste leidmine liikluskorralduse parandamiseks Tallinna suunal (sh Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini tasuvus ja teostatavus);
- olemasolevate liikumisvõrgustike efektiivsem kasutamine ja uute arendamine (nt jalgsi+ühistransport, ratas+ühistransport, auto+ühistransport).

Tegevus	Tulemus
Madalapõhjaliste ühistranspordisõidukite kasutuselevõtt	valla liine teenindavad 75% ulatuses madala-põhjalised bussid (2021)
Bussipeatuste võrgu tihendamine	81% valla elanike kodud ei ole bussipeatusest kaugemal kui 600 m (2024) (algfase 2019: 78,5%)
Valla siseliinide arvu suurendamine	siseliinide arv 13 (2024) (algfase 2019: 11)
Pargi ja Reisi süsteemi käivitamine	Pargi ja Reisi süsteem on käivitatud (2024)

Tabel 10. Transpordi ja liikuvuskorralduse tegevused ja oodatavad tulemused.

TÄNAVAVALGUSTUS

Tänavavalgustuse valdkonna arendamise tulemusel tekib valla tänavavalgustussüsteemide ja -valdkonna terviklik käsitlus - põhimõtted, keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning perspektiivne teevalgustuse alane tegevuskava.

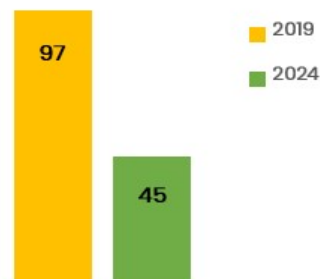
Näeme valla tänavavalgustuse tasakaalustatud arengus ette kõikide aspektide rakendamist, mis loovad ja tagavad terviklike tänavavalgustussüsteemide käsitlust. Eesmärk on need moderniseerida, töötada välja keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning määratleda perspektiivne teevalgustuse alane tegevus laiendades võrgustikku ning püüdes vältida valgusreostust.

Arvestame sellega, et valla elanikkonna kasv, uute elamupiirkondade ja teede rajamine ning olemasoleva tänavavalgustuse taristu parendamine toob endaga kaasa tänavavalgustite arvu kasvu, millega kaasneb mh ka energiatarbimise suurenemine.

Soovime suurenevat energiatarbimist ohjata kaasaegse tehnoloogia kasutuselevõtuga ja säästlike ning mitte üledimensioonitud valgustuslahenduste projekteerimise ja ehitamisega.

Samaaegselt uue või täiendava valgustuse rajamisega rekonstrueerime olemasolevat tänavavalgustuse taristut sellises mahus, et rekonstrueerimisest saavutatav elektrienergia kokkuhoid kompenseeriks lisanduvate valgustite energiatarbimise.

VALGUSTAMATA TÄNAVATE ARV

Joonis 9. Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024.

Täpsema ülevaate valla tänavavalgustuse arendamisest aastatel 2019-2029 annab Viimsi valla tänavavalgustuse arengukava (TVAK)¹⁶.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- arendajatele teevalgustuse tehniliste tingimuste koostamist;
- arendajate nõustamist projektide koostamisel ja tehniliste lahenduse väljatöötamisel.

Olulisemad tegevused tänavavalgustuse korraldamisel on:

- TVAK tegevuskava elluviimine;
- Haabneeme tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimise (LED I projekt) lõpetamine, tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimise jätkamine vallaüleselt, sh külades (LED II projekt e. Viimsi valla LED-valgustamine);
- täiendavate võimaluste uurimine ja kasutuselevõtt valgusreostuse vähendamiseks ja energia säästmiseks (nt andurite või juhtimissüsteemi poolt juhitavad valgustid);
- kaasaegse juhtimistarkvara juurutamine;
- valgustamata tänavate valgustamine ja mittenõuetekohase valgustusega tänavate valgustuse parendamine;
- valgustuse rajamise ühildamine teede rajamise ja rekonstrueerimisega teede rajamise mahus;
- valgustite asendamine LED valgustusega tagamaks energiatarbimise vähenemist.

Tegevus	Tulemus
LED valgustite osakaalu suurendamine tänavavalgustuses	72% tänavavalgustusest on LED (2025) (algfase 2019: 24%)
Valgustamata tänavate arvu vähendamine	valgustamata tänavate arv 30, muutus 50% (2025) (algfase 2019: 97)

Tabel 11. Tänavavalgustuse tegevused ja oodatavad tulemused.

SADEMEVESI

Sademevee valdkonna arendamine lähtub jätkusuutliku arengu põhimõtetest, kus olulisel kohal on sademetest tuleneva kahju minimeerimine elanikele ja nende varale ning loodushoid.

Jälgime, et uusehituste rajamisel oleks tagatud uute kuivendussüsteemide ehitus ja olemasolevate rekonstrueerimisel ei kahjustataks kuivendussüsteeme nende kinni ajamisega või ümberehitamisega, mille tulemusel võivad tekkida üleujutused.

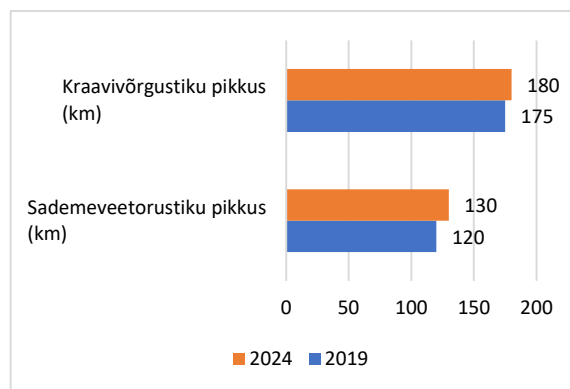
Juurutame ja rakendame sademevee säästlikke lahendusi.

¹⁶ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

Arendame valla sademeveesüsteemide võrgustikku, et parandada sademevee ärajuhtimise teenuse kvaliteeti. Alustame ka merre suubuvate väljalaskude kindlustamist ja asume loastama ning seirama kõiki poolsaare merrelaske. Vajadusel likvideerime koostööpartnerite abil erinevaid sademeveeprobleeme ja -avariisid.

Sademevee valdkonna arengu elluviimiseks kaasame täiendava võimalusena Euroopa Liidu toetusfondide rahastust.

Täpsema ülevaate sademevee valdkonna arendamisest aastatel 2016-2027 annab Viimsi valla sademevee arengukava (SVAK)¹⁷.

Joonis 10. Valla kraavivõrgustiku ja sademeveetorustiku pikkuste prognoos.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sademevee projektide tehniliste tingimuste koostamist;
- sademevee probleemide ja avariide lahendamist;
- sademevee alast konsultatsiooni ja teavitustööd.

Olulisemad tegevused sademevee valdkonnas on:

- SVAK tegevuskava uuendamine ja elluviimise jätkamine;
- sademevee juhtimissüsteemi juurutamine, sademevee andmekogu loomine;
- olemasolevate sademevee süsteemide kaardistamine ja mõõdistamine, korraldada nende üle järjepidevat seiret ja järelevalvet ning viia läbi regulaarselt hooldus- ja korrastustööd;
- sademevee kollektorite renoveerimise jätkamine liigvee ärajuhtimiseks;
- sademeveest tulenevate avariide arvu vähendamine;
- sademevee merrelaskude loastamine;
- erakinnistutel asuvatele võtmetähtsusega sademeveesüsteemidele servituutide seadmine;
- sademevee säästlike lahenduste rajamise nõude kohustuslikuks tegemine suurtes arenduspiirkondades (nt Pringi metsaala).

Tegevus	Tulemus
Sademevee juhtimissüsteemi rajamine	juhtimissüsteem on rajatud ning kalibreeritud (2023)

Tabel 12. Sademevee tegevused ja oodatavad tulemused.

VESI JA KANALISATSIOON

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna eesmärk on tagada Viimsi valla elanikele kvaliteetne vee- ja kanalisatsiooni teenus.

Tagame puhta joogivee ja kvaliteetse ühiskanalisatsiooni teenuse arenevale Viimsi vallale. Jätkame olemasoleva ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi hooldamist ning laiendamist valla kasvuvajadustest lähtuvalt. Lahendame reovee käitlemise küsimused Viimsi valla saartel. Likvideerime ebaseaduslikud kanalisatsiooni sademevee ühendused ning rekonstrueerime vanu kanalisatsioonitorusid, et vähendada reoveepuhastite koormust.

Valla elanike arvu kasv toob kaasa ka vee tarbimiskoguse kasvu, mistõttu on tähtis leida lahendused pakutava vee hulga suurendamiseks ja joogivee vajaliku koguse tagamiseks Viimsi piirkonnas.

¹⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_valla_sademevee_arengukava_2016-2027.pdf

Täpsema ülevaate valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna arendamisest aastatel 2019-2030 annab Viimsi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava¹⁸.

Olulisemad teenused on:

- väljastame liitumistingimusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga;
- likvideerime ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni avariisid;
- väljastame pargimisautodele reovee äraveolube;
- väljastame reovee kohtkäitluslube.

Olulisemad tegevused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonnas on:

- valdkonna arendamine vastavalt valdkondlikule arengukavale;
- joogivee vajaliku koguse tagamine iga-aastaselt kasvava veetarbimise tingimustes;
- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torude rekonstrueerimine;
- uusarenduspiirkondade teenindamiseks vajalike uute ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide rajamine kuni arenduspiirkonna krundini (valla poolt tagatakse liitumise võimalus);
- kanalisatsioonist ebaseaduslike sademeveeühenduste sulgemine, ühiskanalisatsiooni jõudva sademevee hulga vähendamine;
- põhjavee kasutamise korrastamine saartel;
- vee- ja kanalisatsioonisüsteemi vastavusse viimine valla asustuse arengu ning kaasaegsete tarbimise ja loodushoiu nõuetega.

Tegevus	Tulemus
Elanike päevane vee ühiktarbimine ei suurene	elanike vee ühiktarbimine ei ole suurenenud (110 l/d) (2024)

Tabel 13. Vee ja kanalisatsiooni tegevused ja oodatavad tulemused.

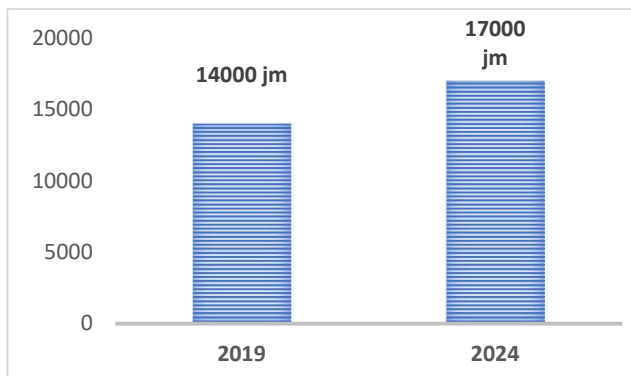
SOOJAMAJANDUS JA ENERGEETIKA

Soojamajanduse valdkonna arendamise aluseks on jätkusuutliku arengu ja rohemajanduse põhimõtted - soojusmajanduse efektiivne planeerimine, määratletud tegevussuundade elluviimine ning energia- ja kütusevarustuse süsteemide osas kohaliku kogukonna jätkusuutliku mõtteviisi kujundamine.

Viimsi valla kaks suuremat kaugküttega lahendatud võrgupiirkonda – Haabneeme alevik ja Viimsi alevik – on varustatud hästitoimivate kaugküttesüsteemidega. Säilitame, rekonstrueerime ja arendame olemasolevaid kaugküttesüsteeme, kuna see on nii majanduslikel, keskkonnakaitselistel kui sotsiaalsetel põhjustel ainuvõimalik lahendus. Nii kaugküttevõrgud kui katlamajad kuuluvad AS-ile Adven Eesti.

Hajaasustusaladel on lokaalne küte paratamatu. Kasvatame keskkonnateadlikkust, et üha enam koduomanikke kasutaks taastuvenergiat, samuti kombineeritud küttelehendusi. Seda suunda peaksid toetama nii riik kui kohalik omavalitsus.

¹⁸ Arengukava on kättesaadav: <https://www.rigiteataja.ee/aktiilisa/4180/9201/9003/Lisa.pdf#>

Joonis 11. Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks.

ehitusega. Sellega tagame efektiivse ehitustegevuse ning häirime ja takistame võimalikult vähe kohalike elanike liikumist.

Täpsema ülevaate soojusmajanduse valdkonna arendamisest aastatel 2016-2026 annab Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK)¹⁹.

Viimsi vald jaguneb kahe elektrienergia võrgupiirkonna vahel: Imatra Elekter AS, kelle võrgupiirkond katab suuremat osa vallast ning Eesti Energia AS, kes teenindab Prangli saart, Laiaküla ja Muuga küla.

Jätkame koostöös elektrienergia võrguettevõtetega õhuliinide järkjärgulist asendamist maa-alustega. Maa-aluste liinide ehitamisel lähtume põhimõttest, et nende rajamiseks vajaminevad kaevetööd viiakse läbi samaaegselt teede vms taristu

Olulisemad tegevused soojamajanduse ja energeetika valdkonnas on:

- Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK) tegevuskava uuendamine ja elluviimine;
- Haabneeme ja Viimsi alevike kaugkütetorustike säilitamine, rekonstrueerimine, arendamine;
- uute tarbijate liitumiseks vajalike võrguühenduste rajamine (vastavalt liitumistele);
- energiasäästu alane tarbijate järjepidev teavitamine (teabepäevad, seminarid, õpitoad, jaotusmaterjalid jne).

Tegevus	Tulemus
Eelisoleeritud torude paigaldamine	Kogu soojusvõrgu torustikust eelisoleeritud torude osakaal 98% (2020) (algfase 2019: 81%)

Tabel 14. Soojamajanduse ja energeetika tegevused ja oodatavad tulemused.

MERENDUS JA SADAMAD

Merenduse valdkonnas jätkame valla väikesadamate võrgustiku arendamist, lautrikohtade korrastamist ja rannakalanduse toetamist.

Viimsi vald on rannarahva kodu. Valla ajalugu, traditsioonid ja elukeskkond on tihedalt seotud merega. Rannaäärne elu- ja külastuskeskkond on atraktiivsed ning soodustavad mereturismi ja kohaliku ettevõtluse arengut ning merenduse kultuuripärandi edasikandmist.

Valla territooriumil asub 8 sadamat²⁰, sh Eesti suurim kaubasadam Muuga Sadam, mis oma sügavuse ja kaasajast tehnoloogiat kasutavate terminalidega on üks moodsamaid sadamaid Euroopas²¹ ning polüfunktsionaalne Miiduranna sadam, mille perspektiivplaan näeb tulevikus ette mh ka väiksemate kruisilaevade teenindamise.²²

Vallale kuulub 2 munitsipaalsadamat – Leppneeme ja Kelnase. Mõlema sadama moderniseerimiseks on kavas kaasajastada sadamate rajatise ning arendada koostöös riigiga põhjaranniku väikesadamate võrgustiku tõmbesadamateks. Vahendid selleks planeerime koostöös riigiga EL struktuurifondidest ja riigi

¹⁹ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4161/2201/6014/Arengukava.pdf#>

²⁰ Viimsi valla territooriumil asuvad sadamad: Muuga, Miiduranna, Pringi, Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase ja Naissaare. Allikas: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/uldinfo/valla-uldandmed>

²¹ Allikas: <https://www.ts.ee/muuga-sadam>

²² Allikas: <http://www.miidurannasadam.ee/miiduranna-sadama-perspektiivplaanid/>

vahenditest. Samuti on plaanis koostöös kolmanda sektoriga kaasata EL struktuurivahendeid Püüksi sadama arendamiseks.

Hoonestusõiguse lepingu alusel tegutsevad Naissaare ja Rohuneeme sadamad.

Väikelaevadele pakuvad randumisvõimalusi Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase, Mõlgi (Prangli Lõunasadam) ja Naissaare sadamad.

Valla elanikele kuuluvate väikelaevade (paadid ja purjekad) arv kasvab jõudsalt. Kui 2009. aastal kuulus viimsilastele 397 alust, siis 2019. aastal oli meie valla elanike omanduses üle kahe korra rohkem aluseid, ehk 871 mootorpaati ja jahti. Juhul kui aluste arvu kasv jätkub sarnases tempos on tõenäoline, et aastaks 2025 ületab see juba pooleteisetuhande piiri.

See loob eelsesivateks aastateks suureneva vajaduse sadamate võrgustiku arendamiseks, täiendavate laurite rajamiseks ja olemasolevate korrastamiseks.

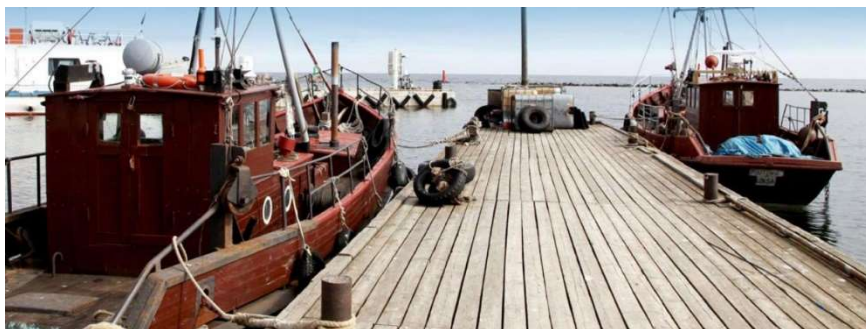

Foto 5. Kelnase sadam.

Sadamate arengul mängivad tähtsat rolli nende juures asuvad turismi- ja vaba aja veetmise võimalused. Heaks näiteks on siinkohal Prangli saar koos Kelnase sadamaga, mida navigatsiooniperioodil külastab ca 700 alust rohkem kui 10 erinevast riigist.

Oluline on jätkata ka Leppneeme kala- ja jahisadama

taristu arengut toetavaid tegevusi – seda nii rannakalanduse, kui ka turismi seisukohalt (nt Avatud kalasadamate päeva korraldamine jms). Vald panustab rannakalandusse kaudselt ja toetavalt ning eriti tähtis on siinjuures jätkuvalt taotleda Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi vahendeid arendustegevuste elluviimiseks ning kalandustegevuste mitmekesistamiseks.

Koostöös erainvestoritega soovime pikemas perspektiivis välja arendada väikesadamate võrgustiku, kus sadamate kaugus ei ületa teineteisest 30 meremiili.

Viimsi saartel on elanikke 219²³. Neile paremate liikumisvõimaluste loomiseks pöörame suuremat tähelepanu saarte vahelise laevaühenduse parandamisele ja kvaliteedi tõstmisele. Mandri ja Prangli saare vahel on regulaarühendus reisiparvlaevaga Wrangö, kuid Naissaarele toimuvad juhuveod.

Kalanduse osas vajaks arendamist Leppneeme kalasadama taristu. Kutseliste kalurite töö tulemuslikkus sõltub ilmast, eraldatud kvootidest ja turunõudlusest. Väikesaarte püsielanikud püüavad kala kalastuskaartide alusel, kaarte väljastab vallavalitsus.

Täpsema ülevaate saarte arengust annavad saarte arengukavad²⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele teostame:

- huvialuste kohtade jagamist;
- sadamateenuseid.

Olulisemad tegevused merenduse valdkonnas on:

- merenduse ja sadamate arengukava koostamine ja selle edaspidine elluviimine;
- väikesadamate taristu ja võrgustiku arendamine;
- veesõidukite hoiuvõimaluste ning merelepääsu võimaluste laiendamine, laurite (laurikohtade) ja avalike sliptidee rajamine (sh Viimsi Vabaõhumuuseumi ajalooliste laurikohtade taastamine);

²³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus, andmed seisuga 01.10.2019.

²⁴ Arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/viimsi-saared-ja-saartevaheline-uhendus/saarte-arengukavad>

- koostöös riigiga Naissaare sadamaala arendamine saare külastus- ja turismikeskuseks;
- Tammneeme külasadama taastamise ja Prangli Lõunasadama arendamise toetamine;
- aktiivse osalemise jätkamine LEADER Põhja-Harju Koostöökogu ja Harjumaa kalanduspiirkonna säästva arengu programmides ja tegevustes.

Tegevus	Tulemus
Merenduse valdkonna pikaajalise arengukava väljatöötamine	valdkondlik arengukava on koostatud (2023)

Tabel 15. Merenduse ja sadamate tegevused ja oodatavad tulemused.

HEAKORD JA HALJASTUS

Heakorra ja haljastuse valdkonna eesmärk on arendada meie elukeskkonda tasakaalustatult.

Me väärtustame, hoiame ja kaitseme valla eriilmelist maastikku (rannajoon, metsad, veekogud ja saared), säilitame olemasolevaid looduslikke ja ajaloolisi väärtuseid ning loome uusi. Meie avalikud haljasalad on osa rohevõrgustikust ning moodustavad ühtse terviku. Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus.

Haljastuse valdkonnas pannakse rõhku lilleamplite, vaaside paigaldamisele ja lillepeenardega alade loomisele. Edaspidi rajatakse rohkem terviklahendusega alasid (puud, pöösad, lilled), tagamaks avaliku ruumi mitmekesisem kasutus.

Avaliku ruumi kujundamisel liigume järjest enam ühtses stiilis ja väljanägemisega ning ühisaladena paiknevate rajatiste ja arhitektuursete väikevormide suunas, mille kaudu loome Viimsi vallale omase silmapaistva elukeskkonna.

Tahame järgnevatel aastatel siduda omavahel rannaäärsed rohealad ja haljakud. Jätkame erinevas eas inimestele mõeldud spordi- ja mänguväljakute rajamist ning tekitame väljakud koerte jalutamiseks ja treenimiseks.

Foto 6. Viimsi valla erinevad haljakud, pargid ja platsid.

Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus. Kaasaegsed lahendusi vajavad ka pakendi sorteerimise ja kogumise kohad ning täiendamist vajavad ka avalikud prügikastid (hooldus, remont ja uuendamine).

Heakorra valdkonda kuulub ka matmispaikade heakord ja hooldus, mida on vallas tänapäeval kasutuses kolm - Randvere, Rohuneeme ja Prangli surnuaed. Kalmistuid hooldatakse regulaarselt, niidetakse heintaimi, koristatakse prügi. Rajatise hooldatakse regulaarselt, puhastatakse ja remonditakse vastavalt vajadusele. Ajaloolised kalmistud on kasutusel ka kui pargid.

Täpsema ülevaate heakorra ja haljastuse valdkonna arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla heakorra ja haljastuse arengukava (HHAK)²⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- korraldame vallale kuuluvatel kinnistutel ohtlike ja kuivanud puude hindamist ning raiet;
- vaksineerime lemmikloomi marutaudi vastu;
- eraldame taotluste alusel hauaplatse.

Olulisemad tegevused heakorra ja haljastuse valdkonnas on:

- HHAK tegevuskava elluviimine;
- haljasalade kaasaegse info- ja hooldussüsteem (GIS) loomine;
- järelevalvesüsteemi juurutamine planeeringutes ja projektides esitatud heakorra ja haljastuse nõuete täitmise tagamiseks;
- tegevuste sageduse suurendamine avaliku ruumi turvalisuse ja korrastatuse tagamiseks;
- külade lipuväljakute rajamine;
- kalmistute hooldamine (sh niitmine ja prügikoristus) ja heakorra tagamine;
- ühisalade rajamine, kus ühtse tervikuna on koondatud haljastuse, sademevee ärajuhtimise ja roheala elemendid ning tegevused erinevatele sihtgruppidele;
- uute kaasaegsete mänguväljakute ja koerte jalutamise ning treenimise väljakute rajamine, täiendavate istepinkide, pakendikonteinerite ja prügikastide paigaldamine, avaliku ruumi puhkealade (nt rannad) korrastamine;
- kogukonna senisest suurem kaasamine valdkonna arengu planeerimisel ja heakorra tagamisel.

Tegevus	Tulemus
Pinkide arv avalike teede ääres	190 (2024) (alguse 2019: 143)

Tabel 16. Heakorra ja haljastuse eesmärgid ja oodatavad tulemused.

4.5.

SOTSIAALHOOLEKANNE

TÖSTAME SOTSIAALHOOLEKANDE TEENUSTE KVALITEETI JA TEEME NEED KÄTTESAADAVAKS KÕIGILE ABIVAJAJATELE!

Viimsi sotsiaalhoolekande eesmärk on luua kõigile elanikele eeldused inimväärseks eluks ja aktiivseks ühiskonnaelus osalemiseks.

Peame oluliseks, et igale viimsilasele oleksid kättesaadavad tema vajadusest lähtuvad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Selle täitmiseks teeme koostööd naaberomavalitsustega osutades sihtrühmadele ennetavaid ja vajaduspõhiseid tõhusaid

hoolekande- ja sotsiaalteenuseid ning makstes vajaduspõhiseid toetusi.

Oleme valla hoolekande korraldamisel võtnud aluseks järgmised põhimõtted:

- sotsiaalteenuste kättesaadavus peab olema tagatud võimalikult kompaktselt ja kodule lähedalt;
- sotsiaalteenuste pakkumine peab olema jätkusuutlik ning nende osutamine vajaduspõhine;
- sotsiaalteenuste kohta käiv info peab olema kõikidele sihtgruppidele kergesti kättesaadav.

Lähtume sellest, et teenuste ja toetuste süsteem oleks suunatud elanike iseseisva toimetuleku, tövõime ja sotsiaalse sidususe tagamisele tervislikus ning turvalises keskkonnas. Teenuste kättesaadavuse

²⁵ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4211/2201/8075/Lisa.pdf#>

parandamiseks oleme lisaks valla eelarvelistele vahenditele kasutanud võimalust taotleda täiendavaid rahalisi vahendeid Euroopa Sotsiaalfondist ja Euroopa Regionaalarengufondist.

Eesmärk on 2020. aastal koostada käesolevale valla arengukavale toetuv valdkondlik arengukava, milles käsitleme sisuspetsiifilisemalt Viimsi valla hoolekande terviksüsteemi, kus arvestame teenuste tarbijate arvu kasvuga. Valdkondlik arengukava loob selgemad ning optimaalsemad teenuste osutamise protsessid, disainides sihtgruppide vajadustele paremini vastavad (ja kättesaadavamad) teenused koos teenusekirjeldustega.

Sotsiaalhoolekande olulisemad tegevussuunad on:

- vajaduspõhiste sotsiaalteenuste arendamine ning neid pakkuvate keskuste ja/või võrgustike loomine ja arendamine;
- sotsiaalhoolekande teenuste terviksüsteemi ülevaatus ja uuendamine, lähtudes isikupõhistest abivajadustest;
- erivajadustega inimestele (sh lapsed) teenusekeskuse arendus koostöös haridusasutustega;
- sotsiaalprobleemide ennetamine;
- tervishoiuvaldkonna arengu toetamine ja tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine;
- kaasamise hea tava rakendamine hoolekandeteenuste planeerimisel ja korraldamisel;
- kodanikualgatuse soodustamine, erinevate sektorite potentsiaali rakendamine probleemide lahendamisel.

Tegevus	Tulemus
Klientide rahulolu sotsiaalvaldkonna teenustega	sotsiaalteenuste kasutajate rahulolu seiratakse tagasiside küsimustiku abil iga-aastaselt teenuspõhiselt (2021)
Interaktiivse kaasamiskeskonna rakendamine ja arendamine (iseteenindus kodulehel, kogukondliku digiplatvormi prototüübi loomine)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kogukondlik digiplatvormi Hopsti loodud (2020) ▪ kõik valdkondlikud teenused on taotlemiseks kättesaadavad e-teenustena (2024)
Koostööpartnerite ja vabatahtlike jõustamiseks tegevuskava väljatöötamine	läbi viidud grupiarutelud sihtrühma esindajate ja vabatahtlike koondavate organisatsioonidega (2020) tegevuskava on kinnitatud ja rakendatakse (2021)
Valdkondlike teenuste terviksüsteemi väljatöötamine, sh teenuste pakkumise mudeli loomine, uute teenuste disain jne	teenuste terviksüsteem on väljatöötatud ja rakendatakse (2023)

Tabel 17. Sotsiaalvaldkonna tegevused ja oodatavad tulemused.

Lastekaitse valdkonna ülesandeks on tagada vallas elavate laste turvatunne ja heaolu.

Korraldame valla territooriumil laste kaitset, osutame abi ning tagame lastele ja peredele vajalike teenuste kättesaadavuse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- pakume noortele võimalust osaleda SPIN-programmis;
- pakume lastekaitse spetsialistidele võimalust osaleda Noortegarantii projektis;

- pakume vanemlust toetavaid koolitusi vallaelanikele (ühiselt koostööpartneritega);
- pakume erinevaid koolitusi abivajavatele lastele.

Olulisemad tegevused lastekaitse valdkonnas on:

- lastele vallas teenuseid pakkuvate spetsialistide optimaalse arvu tagamine ja nende pädevuse tõstmine;
- sobivate sekkumismeetmete leidmine ja rakendamine alaealiste õigusrikkujate varajaseks abistamiseks;
- koostöö tõhustamine haridusasutustega lapse (hariduslike) erivajaduste varajaseks märkamiseks.

Tegevus	Tulemus
Abivajava lapse võimalikult varane märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vajadused välja selgitatud, laste ja perede heaolu profiil koostatud (2020) ▪ regulaarsed koostöö-võrgustiku kohtumised läbi viidud, ettevalmistus-arutelud ennetus-strateegia koostamiseks (2021) ▪ ühised tegevusjuhised välja töötatud, ennetus-strateegia valmis (2022) ▪ ennetustegevustega tegeletakse regulaarselt (2024); ▪ kogukonna teadlikkus abivajavast lapsest teavitamise kohustusest on paranenud (2025)
Vanemlust toetavate tegevuste pakkumise suurendamine (koolitused, infomaterjalid jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ läbi viidud vanemlusprogramm „Imelised aastad“, taotlus esitatud 2021.a elluviimiseks, SPIN programm läbi viidud (2020) ▪ Noortegarantii läbi viidud (2021) ▪ vanemlust toetavate tegevuste maht/hulk on kasvanud (2024) ▪ enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi (2024)

Tabel 18. Lastekaitse tegevused ja oodatavad tulemused.

PUUETEGA INIMESTE HOOLEKANNE

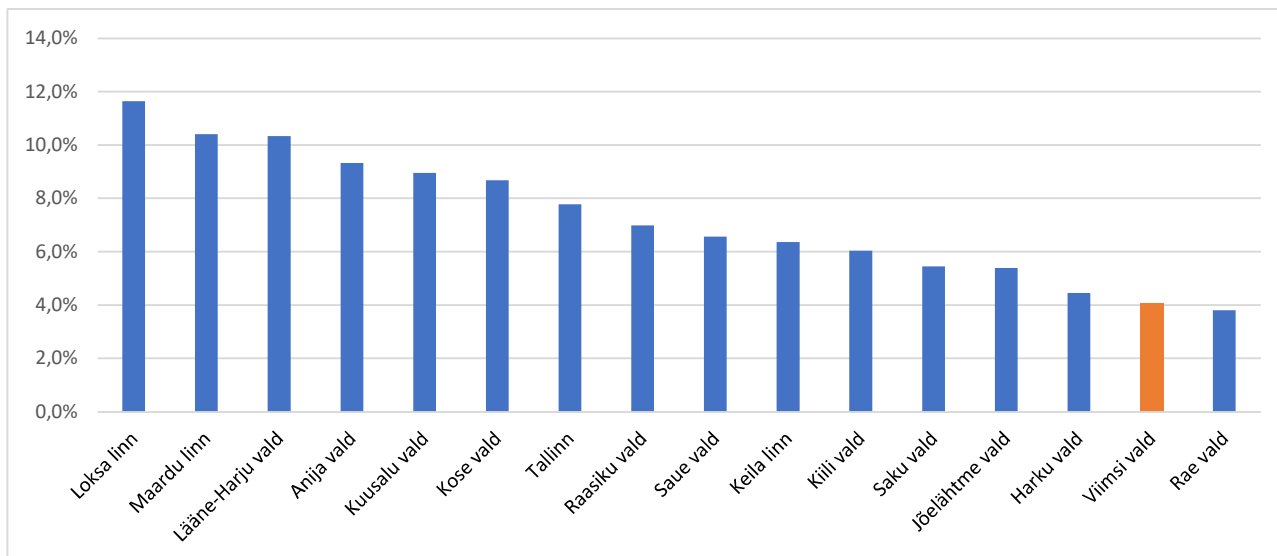
Puuetega inimeste hoolekande ülesandeks on toetada puuetega inimeste iseseisvat toimetulekut ning vähendada nende hoolduskoormust.

Seame fookusesse toetavate teenuste kättesaadavuse parandamise puuetega inimeste elukoha läheduses, kaasame neid aktiivsemalt ajaviitmise võimalustest osa võtma ning parandame ligipääsetavust valla territooriumil nende liikumisvõimaluste parandamiseks.

Tähelepanu vajab ka puuetega inimeste hooldajate ja lähedastega tegelemine. Plaanime leida täiendavaid võimalusi nende tööhõives osalemiseks.

28.02.2019 seisuga elas Viimsis kokku 760 puuetega inimest - neist lapsi 149, tööealiseid 289 ja vanaduspensionil 322.

Statistiliselt moodustavad puuetega inimesed Viimsi valla rahvastikust ca 4% (joonis 12). Võrdluses Harjumaaga, kus kokku elab 43 662 puudega inimest, moodustab Viimsi vald ca 2%.

Joonis 12. Puuetega inimeste osakaal Harjumaa omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019).

Allikas: Sotsiaalkindlustusamet.

Lisaks olemasolevatele teenustele viime ellu järgmiseid tegevusi:

- tööturul võrdväärset osalemist toetav intervallhoiuteenus Viimsis;
- mäluhäiretega inimeste päevahoiuteenus osutamise testimine Viimsis;
- puuetega inimeste füüsilise eluaseme kohandamine.

Olulisemad tegevused puuetega inimeste hoolekandes on:

- avalike teenuste delegeerimine mittetulundusühingutele (nt valdkondlikule katuseorganisatsioonile);
- mõistlikul hulgal teenuseosutajate tagamine avalike teenuste pakkumiseks valla territooriumil;
- sotsiaalse ettevõtluse osakaalu ja toetatud töökohtade arvu suurendamine koostöös vallas tegutsevate ettevõtjatega;
- tugisõbra rolli ja töö propageerimine, praktikavõimaluste loomine erivajadustega inimeste abistamisel;
- koostöö tõhustamine sotsiaal- ja haridusvaldkondade vahel (paremate) sidusteenuste osutamiseks.

Tegevus	Tulemus
Erivajadustega isikute vajaduste märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omaste-hooldajatele loodud tugisüsteem hooldus-koormuse vähendamiseks, läbi viidud uuring erivajadustega inimeste vajaduste kaardistamiseks (2021) ▪ valminud tugikeskus erivajadustega inimestele (2022) ▪ teenused ja kliendi-teenekonnad on vajaduspõhiselt disainitud (2023) ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nendele vastavate lahenduste väljatöötamine (2024) ▪ enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi (2024)

Tabel 19. Puuetega inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.

EAKATE HOOLEKANNE

Eakate hoolekande ülesandeks on luua tingimused, mis tagavad eakatele võimalikult pikaajase täisväärtusliku elukorralduse oma kodus.

See tähendab, et peame arendama sobivaid avahooldusteenuseid, mis parandavad eakate tervist ja heaolu ning toetavad nende toimetulekut kodus ja kogukonnas.

Keskendume teenuste pakkumisele, mis toetavad eakate inimeste perekondi ja soodustavad eaka toimetulekuvõimet, et pikendada tema iseseisvat kodus hakkamasaamist ja lükata edasi vajadust hooldekodusse minekuks. Elamiseks kõige paremat keskkonda pakub inimesele ikkagi tema enda kodu.

Viimsi vallas elas 2019. aasta I kvartali seisuga 2 949 eakat inimest (sündinud 1955 või varem). See teeb eakate osakaaluks 14% valla elanikkonnast. 2018. aasta vastav näitaja oli Tallinnas 18,4% ja Eestis tervikuna 19,5%. Arvestades Eesti rahvastikutrende, jätkub 65+ vanuserühma suurenemine teiste vanuserühmade arvelt, mis näitab, et Eesti rahvastiku vananemine jätkub.

See suurendab lähiaastatel nõudlust üldhooldusteenuse järele veelgi. Eriti suur on nõudlus dementsussündroomiga inimeste hooldekodukohtadele. Samuti tekitab raskusi dementsussündroomiga eakatele sobiva koha leidmine päevahoiuteenusel puhul, sest teenus on keerukas, vajab osutamiseks sobivaid ruume ning vajaliku väljaõppega hooldajaid on vähe.

Ka eakate hooldajatele ja lähedastele on vaja luua võimalused aktiivses tööelus osalemiseks. Soovime teha hoolduskoormust leevendavad tugiteenused (hooldekodu-, kodu-, isikliku abistaja teenus, tugiisikuteenus jms) kättesaadavaks kogu valla territooriumil. Erinevatele hooldusvajadustele vastavaid teenuseid peab olema piisavalt, nende arendamisel tuleb kasutada innovaatilisi lahendusi ning inimestel peab tekkima võimalus valida erinevate teenuseosutajate vahel.

Seepärast selgitame võimalusel välja vanemaealiste inimeste vajadused ja kaasame neid nende heaolu tagavate otsuste tegemisse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- õpetame ja juhendame tegevusjuhendajaid ja hooldajaid dementsussündroomiga patsientidega toime tulemiseks;
- korraldame kogukonnale suunatud teadlikkuse tõstmise tegevusi (nt "Märka eakat abivajajat") eakatele aktiivse vanaduspõlve veetmise võimaluste loomiseks.

Olulisemad tegevused eakate hoolekandes on:

- eakatele mitmekülgsete rekreatsioonitingimuste loomine;
- (uute) võimaluste loomine toimekatele eakatele endi aktiivsena hoidmiseks;
- suurem tähelepanu pööramine eakate liikumiskäigustest tingitud probleemide lahendamiseks (sh ligipääsetavuse parandamine, sobivate ühistranspordivahendite kasutamine, vastavate teenuste ja toetuste pakkumine);
- koostöö ja infovahetuse tõhustamine sihtgruppide esindusorganisatsioonide ja perearstide vahel, perearsti ja terviseuuringute teenuste pakkumine samas asukohas;
- kogukonnas aktiivselt kaasalöövate eakate märkamine ja tunnustamine!

Tegevus	Tulemus
Eelduste loomine valla elanike võimalikult pikaks tööalaseks aktiivsuseks ja toimetulekuriskide maandamiseks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haabneeme Päevakeskus ja selle teenused laienenud (2020) ▪ Randvere Päevakeskus ja selle teenused laienenud; koduteenuste mahtu ja liike suurendatud; Prangli saarel koduteenus käivitatud; välja töötatud eakate hoolduskoormust ennetavad teenused (2021)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nendele vastataivate lahenduste väljatöötamine (2024) ▪ vallaelanike teadlikkus toimetulekut toetavatest meetmetest on tõusnud (2024)
--	---

Tabel 20. Eakate hoolekande tegevus ja oodatavad tulemused.

TOIMETULEKU- RASKUSTES INIMESTE HOOLEKANNE

Toimetulekuraskustes inimeste hoolekande ülesandeks on hoolekandelise abi osutamine, et ennetada isikute sotsiaalset tõrjutust ja soodustada iseseisvat toimetulekut.

Töötukassa andmetel elas Viimsi vallas 2018. aastal keskmiselt 303 töötut inimest, ehk 1,5% vallas elavatest inimestest.

Jätkame toimetulekuraskustes inimestele abi osutamist riikliku toimetulekutoetuse ning valla eelarvest moodustatud täiendavate vajaduspõhiste toetuste maksimisega.

Olulisemad tegevused toimetulekuraskustes inimeste hoolekandes on:

- töötutele täiendavate aktiveerimisvõimaluste leidmine ja pakkumine;
- riskigruppidele ennetusmeetmete pakkumine majandusliku toimetulematuse vältimiseks.

Tegevus	Tulemus
Töötuid aktiveerivate programmide väljatöötamine ja käivitamine	Töötute aktiveerimiseks on sõlmitud koostöökokkulepped tööhõiveprogrammide esindajatega ja programmid on piirkonnas käivitatud (2022)

Tabel 21. Toimetulekuraskustes inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.

TERVISHOID

Esmatasandi tervishoiuteenuste oluliseks osaks on peale inimese terviseprobleemide lahendamise ka tervise edendamine ja haiguste ennetamine, abi koordineerimine ning erinevate teenuste seostamine.

Valla elanike rahulolu tänaste raviteenustega ja nende kättesaadavusega on pigem madal. Suurimaks murekohaks peetakse perearstiteenuse piiratust – Viimsis ei ole piisavalt perearste, uusi perearste juurde ei tule ja olemasolevate juurde on ootejärjekorrad pikad.

Oleme eelseisvateks aastateks kavandanud mitmed tegevused, millega parandada tervishoiuteenuste üldist kvaliteeti ja kättesaadavust valla territooriumil.

Soovime alustada Prangli saarel elanikele ja saare külastajatele professionaalse meditsiiniteenuse osutamist, et parandada saare inimeste heaolu, luua võimalus saarel arstiabi saamiseks ning tõsta üldist saareelu kvaliteeti. Teenust on plaanis osutada koostöös Põhja-Eesti Regionaalhaigla ning Haigekassaga.

Tervishoiuvaldkonna suurimaks uuenduseks, mille tulemusel paraneb vallas oluliselt tervishoiuteenuste kättesaadavus ja nende osutamise tingimused, on Viimsisse kaasaegse tervisekeskuse rajamine. Keskus hakkab pakkuma teenuseid erinevatele sihtrühmadele ning täitma korraga mitut funktsiooni.

Tervisekeskuse juurde kuulub mh ka erivajadusega inimestele tugikeskuse loomine päevahoiuteenuse, ööpäevaringse nädalahoiuteenuse ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusega nii alaealisele kui ka täisealisele teenusekasutajale.

Erivajadustega isikute tugikeskuse loomine on vajalik olukorras, kus täna on Viimsi vallas hinnanguliselt ligi 600 inimest, kes vajavad erinevat tüüpi tugiteenuseid, mis toetavad igapäevaeluga toimetulekut ning teenuseid, mis pakuvad abivajadusega inimeste lähedastele lahendust tööhöives osalemiseks, tagades turvalise keskkonna ja kvaliteetse tugiteenuse. Teenuskeskuse baasil on võimalik tulevikus koostöös sotsiaalkindlustusameti ja riigiga planeerida ka kogukonnas elamise teenust (riiklik erihoolekandeteenus), et parandada kodulähedaste teenuskohtade kättesaadavust.

Tervisekeskuse rajamine saab võimalikuks Viimsi valla ja AS'i Fertilitas koostöös. Plaanis on eraldi ruumide rajamine perearstidele, mis loob eeldused, et Viimsi vallas sooviks vajalik arv perearste oma nimistu avada.

Plaanis on Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuse taotlemine tervisekeskuse rajamiseks, mis eeldab ka rahalist panust AS'i Fertilitas poolt ja Viimsi valla poolt. Järgmiste aastate eesmärk on koostöökokkulepete sõlmimine, kõiki osapooli rahuldavatel tingimustel – perearsti teenust pakkuvate ettevõtete, AS'i Fertilitas ja Viimsi valla vahel. Täpne koostöömudel lepatakse kokku jooksvalt 2020 aastaks. Viimsi vald näeb ette rahalised vahendid järgmisteks aastateks, et saaks võimalikuks tervisekeskuse loomine.

Jätkame ka järgnevatel aastatel lastele tervishoiuteenuste ja HEV lastele rehabilitatsiooniteenuste osutamist valla üldhariduskoolides. Samuti jätkame kiirabi brigaadi tööruumide üürikulude katmist, et valla elanikele oleks tagatud kiirabi operatiivne kohalejõudmine.

Olulisemad tegevused tervishoius on:

- kaasaegse tervisekeskuse rajamine Viimsisse;
- Prangli saarel kvaliteetse tervishoiuteenuse kättesaadavaks tegemine.

Tegevus	Tulemus
Tervisekeskuse rajamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Karulaugu Tervisekeskus käivitatud (2020) ▪ koostöös AS-ga Fertilitas ja Viimsi perearstidega on avatud uus kaasaegne tervisekeskus (2021)
Prangli saarel paikse meditsiiniteenuse pakkumine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kiirabiteenus käivitatud Prangli saarel (2020) ▪ teenus on saarel kättesaadav (2021)

Tabel 22. Tervishoiu tegevused ja oodatavad tulemused.

4.6. KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS

KULTUURI- JA SPORDIVALDKONNA NING TERVISEDENDUSE LÄBI PAKUME VALLA ELANIKELE ISIKSUSE EMOTSIONAALSEKS JA TÄISVÄÄRTUSLIKUKS ARENGUKS MITMEKÜLGSEID LOOMINGULISI VÕIMALUSI. TOETAME TERVISLIKE ELUVIISIDE HARRASTAMIST NING RAHVASPORDI JA LIIKUMISVÕIMALUSTE KÄTTESAADAVAKS TEGEMIST.

Oleme Viimsi valla senises arengus pööranud suurt tähelepanu ajaloolise kultuuripärandi, looduskeskkonna ja aktiivsete eluviiside väärtustamisele.

Tänaseks on Viimsis välja arendatud kultuuriasutuste võrgustik, mis pakub oma tegevusega laialdast valikut erinevatest kultuurisündmustest osavõtmiseks ja nende harrastamiseks. Viimsi vallast on saanud kultuurisündmuste atraktiivne koht, mis 2019. aastal tähistas oma 100. sünnipäeva. Sünnipäevale vääriliselt olid Viimsi 100 raames tehtavad sündmused avatud kõigile huvilistele läbi terve aasta.

Viimsi on ka rannarahva eestkõneleja, nende traditsioonide hoidja ja arendaja. Olulist rolli omavad kultuurisündmused, näiteks Nargenfestivali korraldamine Naissaarel Omari küünis, mis tõstab saarte kui reisisihi tuntust. Spetsialiseerumine rannarahva kultuuritraditsioonide arendamisele on toonud vallale unikaalse positsiooni riigisiseses ja rahvusvahelises mastaabis.

Olulise arendusena valmib Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM, mis koondab kaasaegse ja multifunktsionaalse koolituse muusika-, kunsti ja teadushariduse valdkondades, pakkudes samal ajal hulgaliselt võimalusi kultuuriliste sündmuste küllastamiseks ning korraldamiseks kõikidele sihtgruppidele.

Spordi valdkonnas on tänaseks välja arendatud heal tasemel spordirajatiste võrgustik, mis katab elanike tänaseid vajadusi olulisel määral. Samas seavad valla elanikkonna kiire kasv ning spordiharrastusega tegelejate suurenevad vajadused vallale ülesande näha spordi valdkonnas ette täiendavate võimaluste pakkumist kehaliseks tegevuseks. Pöörame tähelepanu nii valla keskus asuvate sporditaristute kompleksuse suurendamisele (VIMKA, klindiasang, Karulaugu spordikeskus, Viimsi Kooli spordikeskus jt) kui keskusest väljapoole jäävate objektide arendamisele külakeskustes ja haridusasutuste lähikonnas.

Terviseedenduse valdkonnas on esimesi ülesandeid valdkondliku strateegia (sh tegevusplaani) koostamine. Soovime kujundada valla keskkonna tervislike valikute jaoks kergelt kättesaadavaks.

Kultuuri- ja spordivaldkonnas ning terviseedenduses on olulisemad tegevussuunad:

- kaasaegse taristu loomine kultuuri- ja sporditegevuste harrastamiseks;
- Viimsi valla oluliste sündmuste korraldamine ning toetamine (seda nii uute traditsioonide loomisel kui olemasolevate kinnistamisel);
- valdkonda kureerivate asutuste arendamine;
- rahvatervise tegevussuuna loomine;
- valdkonnaülese toetus- ja tunnustusmeetmete süsteemi korrastamine;
- valla ajaloo- ja kultuuripärandi kirjeldamine ning hoidmine;
- kultuuri- ja spordivaldkonna nähtavuse tõstmine, sündmuste professionaalne turundamine ning seeläbi valla maine kujundamine;
- sõpruspiirkondadega koostöö suurendamine valla turismi edendamiseks.

KULTUUR

Kultuurivaldkonnas on eelistatud tegevused, mis aitavad paremini tuua esile Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandit.

Kultuuri valdkonnas seisab järgnevatel aastatel ees mitmete uute ja senisest uuenduslikumate tegevuskeskkondade avamine.

Loome uued kaasaegsed ja innovaatilised kvaliteetkeskkonnad kultuuri loomiseks ja tarbimiseks: Viimsi Raamatukogu ning kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM. Need keskused on nii aktiivsete harrastajate kui ka tarbijate käsutuses ning loovad Viimsi vallas olulisi võimalusi enesearendamiseks igas eas vallaelanikele ning külalistele, väärtustades Viimsi valla elu- ja külustuskeskkonda.

Arendame tegevusi Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandi esiletoomiseks: toetame Rannarahva Muuseumi tegevust pärandi hoidja-, säilitaja-, arendaja- ja Viimsi valla atraktiivse tutvustajana, edendades ühtlasi piirkonna turismi ja kultuuriturismi Viimsi poolsaarel ja saartel.

Rajame mälestusmärke, toetame ja väärtustame kultuuri- ning militaarajaloo pärandi hoidmist ja säilitamist.

Toetame Viimsi valla kirikukoguduste tegevust ja kirikuhoonete kui ajaloopärandi säilitamist. Peame vajalikuks ajalooliste kirikuhoonete restaureerimist: Naissaare kirik, Prangli Laurentiuse kabel, Randvere kirik, Rohuneeme kabel, Viimsi Vabakoguduse kirik, Viimsi Püha Jaakobi kirik.

Toetame ja arendame Viimsi kooliteatri loodud kohaliku harrastusteatri liikumist.

Jätkame rahvakultuuri tegevuse toetamist, töötades välja ja käivitades uue kultuuriprojektide läbiviimise toetusmeetmete põhimõtteid.

Jätkame traditsiooniliste kohalike kultuurisündmuste arendamist. Loome ja arendame uusi Viimsi kultuurisündmusi ja traditsioone.

Olulisemad tegevused kultuuri valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
Viimsi Raamatukogu saali nõuetekohane sisustamine	Saal on sisustatud ja valmis (2020)
Viimsi Raamatukogu uute teenuste käivitamine	kõik kavandatud teenused on kättesaadavad (2021)
Harukogude nõuetekohane ja kasutajasõbralik väljaarendamine	Prangli harukogu on välja arendatud (2021)
Viimsi Raamatukogu katusealuse väliala kasutuselevõtmine	<ul style="list-style-type: none"> väliala on kasutusele võetud välilugemisalana (2020) väliala on multifunktsionaalseks sündmuste korraldamiseks välja arendatud (2022)
Täiselektronilise laenusteenuse kättesaadavaks tegemine	<ul style="list-style-type: none"> Mobiil ID kasutajaks registreerimine on loodud ja töötab (2020) Elektroniline laenusteenus on kättesaadav (2023)
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse avamine	külastuskeskus on avatud (2023)
Naissaare kitsarööpmelise raudtee rekonstrueerimine	raudtee lõigud Männiku külast kuni Naissaare tuletornini ja miiniladudeni on rekonstrueeritud (2024)
Prangli saare kultuurirajatiste taristu renoveerimine, ehitamine ja väljaarendamine	<ul style="list-style-type: none"> Prangli laululava juurdeehitus on valmis (2021) Prangli rahvamaja hoone on täielikult kaasajastatud ja renoveeritud (2022) Prangli Laurentsiuse kabeli renoveerimistööd on täielikult lõpetatud (2023)
Viimsi kultuuritegevuse korraldamise süsteemi loomine ja rakendamine seoses Kultuuri- ja Hariduskeskuse ARTIUM loomise ja administreerimisega	Viimsi kultuuritegevuse korraldamise süsteem on valmis (2021)

Tabel 23. Kultuuri tegevused ja oodatavad tulemused.

Spordivaldkonnas loome juurde täiendavaid võimalusi spordialade harrastamiseks.

Rajame Viimsisse erinevate alade spordirajatisi (sh jalgpallimängu sisehalli, ujula ning ekstreemspordi (BMX) rattaraja Randvere kooli juurde, väliväljaku Püüsi kooli juurde, vabaõhu kunstjääväljaku Viimsi Kooli juurde).

Alustame murdmaasuusaradade teenindamiseks kunstlume tootmist. Kunstlume tootmiseks võetakse vett üksnes selleks rajatavatest tehisveekogudest, et välistada lume tootmiseks põhjavee kasutamine.

Rajame ja arendame külade spordiväljakuid.

Toetame laste ja noorte sporditegevust, keskendudes Viimsi valla eelisarendatavatele spordialadele. Toetame Viimsi valla esindusvõistkondade (nt MTÜ Korvpalliklubi Viimsi, Viimsi JK, HC Viimsi) tegevust, kui valla mainet edendavat ja kogukonda ühendavat meedet. Jätkame ka valla traditsiooniliste spordisündmuste korraldamist ja toetamist, nagu nt Viimsi Spring Cup, Viimsi Sügisturniir ning rahvaspordisündmused Viimsi Jooks, Prangli Jooks, Põhjakonna trepijooks, Viimsi Rattaretk, Laidoneri Olümpiateejooks, Viimsi mälumäng jt.

Olulisemad tegevused spordi valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
Viimsi/Lubja klindiasangu rekreatsiooniala arendamine	<ul style="list-style-type: none"> 1.etapp (mänguväljaku osa) valmis (2020) rajatud on valgustatud Karulaugu terviserada Viimsi mõisa pargist VIMKA suusanõlva alani (2020); klindiasangu ülemises osas on välja arendatud terviserajad ja erinevad väliälad (2024)
Püüsi kooli staadioni rajamine	staadion on rajatud (2022)
Kunstjää väljaku rajamine Viimsi Kooli juurde	kunstjää väljak on rajatud (2022)
Randvere kooli juurde ujula rajamine	ujula on rajatud (2023)
Kunstlume tootmiseks võimekuse loomine Viimsi vallas	kunstlume tootmise võimekus on loodud, suusaradade kasutusvõimalused on paranenud (2024)
Viimsi Gümnaasiumi juurde multifunktsionaalse spordihalli rajamine	spordihall on rajatud (2024)

Tabel 24. Spordi tegevused ja oodatavad tulemused.

TERVISEDENDUS

Terviseedenduse abil muudame valla keskkonna selliseks, kus tervislikud valikud on lihtsasti kättesaadavad.

Suuname oma tegevused tervislike eluviiside (toitumine, liikumine, vaimne tervis) ja neid toetava keskkonna kujundamisele ning terviseedendusala teadlikkuse tõstmisele.

Valdkonna arendamisel kasutame tänaseid parimaid praktikaid ja innovaatilist lähenemist, mis aitavad saavutada parimaid tulemusi (nt nutirakendused andmete korjeks ja analüüsiks).

Tervisliku keskkonna kujundamisel on esmatähtis kaasata erinevate valdkondade esindajaid, otsusetegijaid ning kogukonda, et luua terviseedenduse valdkonnakeskne juhtimine ja toetav võrgustik.

Kesksel kohal on tähelepanu pööramine kõige haavatavamatele sihtgruppidele nagu lastega pered, eakad ja erivajadustega inimesed. Keskendume järgnevatel aastatel ennekõike:

- laste ja noorte terviseteadlikkuse tõstmisele (sh liiklusohutus ja turvalisus, söltuvusainete tarvitamise ennetamine, kiusamisvaba kool, tervislik toitumine ja liikumine jms);
- lastevanematele suunatud tegevustele, mis tõstavad nende teadlikkust vanemlike oskuste parandamiseks (koolitused vanemlike oskuste arendamiseks);
- eakatele suunatud tegevustele, mille abil suureneb nende liikumise aktiivsus, kaasatus kogukonna tegevustesse ning mis kujundavad ohutut eluviisi.

Erivajadustega inimeste puhul keskendume nende võrdse kohtlemise põhimõtete tagamisele.

Valdkonna arendamisel on järgnevate aastate peamine väljakutse sihtgruppide vajadusest lähtuva terviseedenduse strateegia ja konkreetse tegevuskava väljatöötamine ning terviseedenduse põhimõtete järgimise tagamine valla kõikide valdkondade arendamisel.

Foto 7. Illustratsioon.

Pakume:

- kogukonna poolt ellu kutsutud terviseedenduse projektide toetamist;
- terviseedenduse alast nõustamist,
- valdkondlike koolituste koordineerimist;
- info vahendamist;
- silmapaistvate tegude ja tegijate premeerimist.

Olulisemad tegevused terviseedenduse valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
rahvatervise spetsialisti ametikoha loomine	rahvatervise spetsialisti ametikoht on loodud (2020)
valla heaoluprofiili ja tegevuskava väljatöötamine	Viimsi valla heaoluprofiil ja tegevuskava on valmis (2021)
valdkondliku arengukava väljatöötamine	arengukava on välja töötatud (2020)
arv Heaolu mentori ametikoht koolides	1 mentor (2022) 2 mentorit (2023) 4 mentorit (2024) mentor igas koolis (2025)
Heaolu mentori ametikoht lasteaias	1 mentori (2023) 5 mentorit (2024)

Tabel 25. Terviseedenduse tegevused ja oodatavad tulemused.

4.7. ETTEVÕTLUS

ETTEVÕTLUSE VALDKONNAS VÄÄRTUSTAB JA TOETAB VIIMSI VALD INNOVAATILISUST JA KESKKONNASÕBRALIKKUST. VIIMSI VALLA VISIOON ON, ET ELANIKELE ON LOODUD VALLAS HEAD VÕIMALUSED KÕRGE LISANDVÄÄRTUSEGA TÖÖ TEGEMISEKS. LOODUD ON TOIMIV ETTEVÕTJATE VÕRGUSTIK NING TEGEVUSPLAAN ÄRI- JA LOOMELINNAKU LOOMISEKS, MIS SOODUSTAB TARKADE TÖÖKOHTADE TEKET.

Tavapäraselt ei ole ettevõtlus ja kohaliku omavalitsuse tegevused omavahel otseselt seotud. Viimsi valla huvi on ettevõtlust arendada ja töökohti valda tekitada, kuid võimalikud meetmed on piiratud. Euroopa teiste edukamate omavalitsuste puhul on oluliseks mõjuteguriks kohaliku omavalitsuse juhtroll valdkonna vedamisel ja selle tase, ehk vallavalitsuse enda proaktiivsus ja avatus.

Plaanime ettevõtluse valdkonnas esialgu võtta kasutusele pehmemad meetmed nagu ürituste korraldamine, koostöötamise keskuste toetamine, mainekujunduse kontseptsiooni loomine ja Viimsi kui ettevõtluskeskkonna turundamine.

Potentsiaal tulevikuks

Kehtivate planeeringutega on kavandatud äri- ja ühiskondlike hoonete brutopind 120 193 m². Asustusüksuste lõikes on kavandatud hoonete pinnad suuremad Miidurannas (49 900 m²) ja Haabneemes (46 150 m²). Palju nende pindade väljaehitamiseks töökohti saab luua, seda veel analüüsitud ei ole. Samuti sõltub kõik suuresti arendajate plaanidest. Ettevõtlusvaldkonna jõulisema arendamisega vallavalitsuse poolt tekib selgem fookus ja viiakse läbi uuring ettevõtluse võimalikest suundadest Viimsi vallas. Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringu sisendiks viidi 2020. aastal läbi eraldi ettevõtlusvaldkonna uuring ja analüüs piirkonna arendamiseks.

Tahame meetmete rakendamiseks luua ettevõtjate ümarlauda (nö ettevõtjate kogukonna), mis liidab ärihuvid kohaliku omavalitsuse vajadustega vallas ettevõtlust arendada. Teadliku ja jõulise ettevõtluskeskkonna kujundamise ja uute ettevõtete valda meelitamise kaudu on võimalik luua ka tarku töökohti ja kõrgema lisandväärtusega töökohti.

Täpsema suuna, kuidas vallavalitsus ettevõtlusvaldkonda mõjutada saab ja tahab, annab loodav ettevõtlusvaldkonna arengukava ja selle elluviimist toetav tegevusplan.

Ettevõtlusvaldkonna olulisemad tegevussuunad on:

- valla ettevõtluse arendamiseks kontseptsiooni koostamine, sh Viimsi valda tööstusala rajamiseks ja Haabneeme äri- ja loomekeskuse lähtekohtade väljatöötamine, eesmärgiga luua vallas paremaid eeldusi, et tekiks uusi keskkonnasõbralikke töökohti ja toetada ettevõtlusklastritel põhinevat kõrget lisandväärtust loovaid töövõimalusi;
- õpilasfirmade loomisele kaasaaitamine, ettevõtlike lasteaedade ja koolide liikumise toetamine;
- valla ettevõtlusalaste trendide analüüs, sh sektorspetsiifiliste ülevaadete koostamine (tootmine, loomemajandus, kinnisvaraarendus jms);
- valla ettevõtjate ja valdkonnaspetsialistide kokkusaamiste (ümarlaudade, temaatiliste seminaride) korraldamine, sotsiaalselt vastutustundlike ja kogukondadega koostööd tegevate ettevõtjate tunnustamine;
- ettevõtjate suurem kaasamine valla otsustusprotsessi ja vallas läbiviidavate mittetulunduslike ürituste korraldamisse. Viimsi vallavalitsuse juurde ettevõtjate ümarlauda moodustamine.

ETTEVÕTLUSE ARENDAmine

Kohaliku omavalitsuse motiiv on valla elanike brutotulu kasv ning kohapealsed head väljavaated selle suurendamiseks.

Tänu headele majandusnäitajatele on füüsilise isiku tulumaksu laekumine vallaelarvesse pidevalt kasvanud. 2018. aastal oli kuu keskmine brutotulu Viimsi vallas 1 711 eurot, 2019. aasta alguses juba 1 809 eurot.

Kõige enam on Viimsi valda registreeritud ettevõtetest tegutsemas kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevuse valdkonnas, hulgi- ja jaekaubanduses (sh mootorsõidukite ja mootorrataste remont) ning ehituses ja kinnisvaras. Kõige tagasihoidlikumad tegevusvaldkonnad on põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük, kus on küll registreeritud 40 juriidilist isikut, kuid neist tegutseb vaid neli.

2019. aasta esimese kvartali seisuga oli Maksu- ja Tolliametil Viimsi vallas kaheksa tööandjat, kes pakuvad tööd rohkem kui sajale inimesele. Viimsisse registreeritud ja palka maksvaid ettevõtjaid oli 1 656, kes annavad tööd kokku 5 540 inimesele.

Endiselt liigub hinnanguliselt 12 000 inimest igal tööpäeval Viimsi vallast välja, peamiselt Tallinnasse tööle. See näitab, et suures osas on kohapealsed töökohad sektorites, kus viimsilane ise töötada ei soovi ning Tallinnas käiakse tööle valdkondades, mida Viimsi vallas tegutsevad ettevõtted ja asutused pakkuda ei suuda.

2019. aastal läbi viidud elanike kaasamise uuring tõi välja, et elanike ootus vallavalitsusele on luua juurde töökohti (lisaks büroopindade ehitus)²⁶. Sellest tulenevalt on ettevõtluse arendamine Viimsis eesmärgiga pakkuda rohkem kohapealseid töökohti kindlasti oluline.

Foto 8. Rannarestoran Paat.

²⁶ Viimsi valla elanike kaasamise uuring 2019 (rahulolu-uuring). Küsimus: Olulised teemad, millega Viimsi vald peaks järgneva 5 aasta jooksul kindlasti tegelema. Uuringu teostaja: HeiVäl OÜ.

Olulisemad tegevused ettevõtluse arendamiseks on:

- Viimsi Ettevõtjate Koja (ettevõtjate ümarlaua) ellukutsumine, kellest kujuneks vallale oluline partner valdkonna visiooni loomisel ja arengu planeerimisel;
- ettevõtlusvaldkonna visiooni ja fookuste (arengukava) ning loodava ärikeskuse kontseptsiooni kokku leppimine, selgitamiseks välja millist ettevõtluskeskkonda (sh töökohti) soovime Viimssisse luua ning kuidas seda arendada, *brändida* ja turundada;
- noortele paremate võimaluste pakkumine osalemaks ettevõtlusega seotud projektides, koolitustel ja praktilal, kaasata neid aktiivsemalt ja julgustada õpilasfirmade loomisel;
- ametikoha loomine valla ettevõtluse arendamiseks, kelle koordineerida ja eest vedada on valdkonna üldine arendamine, sh koostöö kohalike ettevõtjatega;
- kohalikku elukeskkonda, taristut ja ressursse koormava ja/või saastava ettevõtluse piiramine;
- valla asjaajamise kiiruse tõstmine - olla ettevõtjatele väärt partner!

Tegevus	Tulemus
Ettevõtluse eest vastutava struktuuriüksuse määramine, sh Viimsi turismi keskseks koordineerimiseks võimekuse tekitamine	struktuuriüksus on määratud (2020)
Ettevõtluskeskkonna uuringu läbiviimine	uuring on teostatud (2021)
Ettevõtlusvaldkonna tegevuskava koostamine	tegevuskava on koostatud (2021)
Tingimuste loomine (tarkade) töökohtade tekkeks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringutes on tagatud piisavas mahus äriotstarbelise maa ja hoonete osakaal (2022); ▪ Tootmis- ja ärimaade teemaplaneering on kehtestatud (2024)

Tabel 26. Ettevõtluse tegevused ja oodatavad tulemused.

TURISM

Viimsi vallal on hea potentsiaal kujuneda Tallinna ja Läänemere regiooni oluliseks aastaringseks turismi sihtkohaks.

Viimsi vald on kasvav külastuste sihtkoht Tallinna linnastus. Valla mandriosa teenuste arendamiseks ja avatud tööturu tarvis on vaja jätkuvalt investeerida transpordiühendusse eelkõige Tallinnaga. Väikesaartel majanduselu ja turismi turgutamiseks on oluline toetada stabiilse ja turvalise ühenduse loomist mandri ja saarte vahel.

Suurenenud on nõudlus lühikeste nädalalõpu reiside järele, mida tehakse üha sagedamini. See annab võimaluse uute madalhooaja toodete väljaarendamisele nt üritused, konverentsid, kultuurisündmused ja -atraksioonid. Kasvavaks trendiks on individuaalturism, eri tähelepanu tuleb pöörata invaturismile. Traditsiooniliste pakettreiside populaarsus kahaneb, suureneb iseseisev, internetipõhine reisikorraldus.

Lähtudes Viimsi valla geograafilisest asendist, pikast rannajoonest ja saartest, on oluline turismi arendustegevuses lõimida saarte ja mandriturism tootearendusega ning luua nende baasilt üksteist toetavaid pakette. Ettevõtja seisukohalt on oluline, et turist jääks piirkonda pikemalt, tarbides erinevaid tooteid ja teenuseid. Turismisektor on Viimsi vallale oluline tulupotentsiaal tänu kasvavale ja arenevale väikeettevõtlusele.

Viimsi poolsaare peamised kultuurilised sihtkohad on Rannarahva Muuseum (ca 30 000 külastajat aastas, kellest ca 12 000 välis turistid) ja Eesti Sõjamuuseum – kindral Laidoneri Muuseum (ca 10 000 külastajat aastas). Suuremaid saari (Naissaart ja Pranglit) külastab aastas ca 29 000 külalist, kellest omakorda ca 3 000 on välis turistid. Majutusettevõtetest on suurimad Tallinn Viimsi SPA & Waterpark ning Lavendel SPA Hotell.

Saartega ühenduste parandamine, kvaliteetsete turismiteenuste ja sisukate puhke- ja kultuurivõimaluste pakkumine on eelduseks Viimsi kujundamisel turismi tõmbekeskuseks.

Olulisemad tegevused turismi arendamiseks on:

Tegevus	Tulemus
Turundusplaani väljatöötamine Viimsi kultuuriturismi tutvustamiseks rahvusvaheliselt ja siseriiklikult	turundusplaan koostatud (2021)
Viimsi Kultuuri- ja Hariduskeskuse Artium ning Prangli kultuurirajatiste taristu turundamine kultuuriturismi atraktiivseteks sihtkohtadeks	turundustegevused käivitatud 2021)
Viimsi Vabaõhumuuseumi ja Rannarahva muuseumi taristu lõpuni välja arendamine	taristu välja arendatud (2023)
Keri majaka turismiatraktsiooniks turundamine	turundustegevused käivitatud (2021)
Turismi vaatamisväärsuste nõuetekohaste suunaviitade ja infobännerite paigaldamine	suunaviidad ja infobännerid paigaldatud (2022)

Tabel 27. Turismi tegevused ja oodatavad tulemused.

Täpsema ülevaate valla turismi arendamisest annab Viimsi valla turismi arengukava aastani 2025²⁷.

4.8. TARGALT JUHITUD VALD

TARGALT JUHITUD VALD ON EELDUSEKS, ET KUJUNDADA VIIMSI VALD PARIMAKS ELUKESK-KONNAKS EESTIS!

Kohalike omavalitsuste roll informatsiooni edastamisel suureneb pidevalt. Oluliste otsuste tegemine ei ole enam ainult volikogu töö. Elanikud soovivad igapäevaselt oma kodukoha eluga kursis olla ja selle arengutes kaasa rääkida ning nende kaasamine mängib väga olulist rolli. Viimsi valla elanikud on jätkuvalt Eesti kõrgeima haridustaseme ja sissetulekuga, mis paneb ka omavalitsuse tööle suuremad ootused ja kvaliteedi nõuded.

Viimsi vallavalitsuse juhtimisel lähtutakse viimsilase profiilist, et kujundada tema jaoks parim elukeskkond Eestis, kus ta tunneb, et tema põhivajadused on teenindatud ja tema saaks keskenduda oma elukvaliteedi tõusule. Oluline on tagada tugev väärtustel põhinev teeninduslik juhtimine, õige strateegia ja seda toetav struktuur.

E-teenuste arendamise peamine eesmärk on tõsta valitsuse toimimise efektiivsust, tugevdada demokraatiat, suurendada läbipaistvust ja pakkuda kodanikele ning ettevõtetele (klientidele) paremaid teenuseid.

Olulisemad tegevused targalt juhitud vallas on:

- pikaajaline strateegiline juhtimine, et tagada Viimsi valla pikaajalise arenguvisioni elluviimine;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimaluste kasutamine avalike teenuste osutamisel ja korraldamisel;

²⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.riigiteataja.ee/aktiivisa/4260/4201/4026/Lisa-Viimsi%20turismi%20arengukava%20aastani%202025_15.04.14.pdf#

- teenuste kaardistamine ja teenusprotsesside analüüs, et muuta ametnike töö tõhusamaks ning menetlustoimingud kliendi jaoks lihtsamaks ja kiiremaks;
- teenusstandardite kehtestamine, protsesside ja kvaliteedi juhtimine ja teenuste disainimine, kasutajamugavuse tagamine;
- klientidega igapäevane sujuv suhtlus ja tagasiside;
- rahvastikuregistris valla enda elukohaks registreerimise propageerimine.

Tegevus	Tulemus
Elanike rahulolu valla juhtimisega	75 (100-st) (2024) (algfase 2019: 55)
Elanike rahulolu valla teenuste kvaliteediga	80 (100-st) (2024) (algfase 2019: 63)
Kliendi kirjadele vastamiskiiruse tõstmine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ e-posti teel 5 tööpäeva (2024) (algfase 2019: 20 tööpäeva) ▪ ametliku kirja teel tavapostiga 15 tööpäeva (2024) (algfase 2019: 20 tööpäeva)
Iseteeninduskeskkonna arendamine	95% ulatuses toimub paberivaba asjaajamine, sh menetlusprotsessid on iseteeninduskeskkonnas jälgitavad (2020) (algfase 2019: 59)

Tabel 28. Targa valla tegevused ja oodatavad tulemused.

5. VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA AASTATEKS 2020-2025

Eelarvestrateegia on finantsplaan viie eelseisva eelarveaasta kohta, mis on koostatud Viimsi valla arengukavas 2020–2025 sätestatud tegevuste elluviimiseks.

Eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele on eelarve osad järgmised:

- põhitegevuse tulud,
- põhitegevuse kulud,
- investeerimistegevus,
- finantseerimistegevus,
- likviidsete varade muutus.

Strateegias esitatakse:

- Viimsi valla eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta eeldatavad ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeeringud koos finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;
- põhitegevuse tulem ja arvnäitajad, mis on vajalikud netovõlakoormuse arvutamiseks;
- eelneva, käesoleva ja järgneva viie majandusaasta netovõlakoormus.

Eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud vajadusest, et arengukavas kirjeldatud tegevused on kooskõlas Viimsi valla eelarveliste vahenditega. Aluseks on olnud tulude prognoos, laenuvõimekus, tegevuskulud ja investeeringute vajadus. Andmed on toodud tegevusvaldkondade lõikes ja tegevusvaldkondade siseselt tegevuste lõikes.

Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks valla eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringute kavandamisel.

Valla eelarvestrateegiat uuendatakse igal aastal koos arengukava ülevaatamisega, täpsustades nelja eelseisva aasta kavasad ning seades plaanid viiendaks aastaks. Arengukava seire käigus vaadatakse üle eesmärkide täitmine ning seatakse uued eesmärgid järgneva eelarvestrateegia perioodiks, võttes arvesse valdkondade arengukavad ning laekunud ettepanekud.

Viimsi valla eelarvelisel finantseerimisel on 12 asutust:

- Viimsi Vallavalitsus kui ametiasutus, mis teostab avalikku võimu
- Viimsi Vallavalitsuse hallatavad asutused:

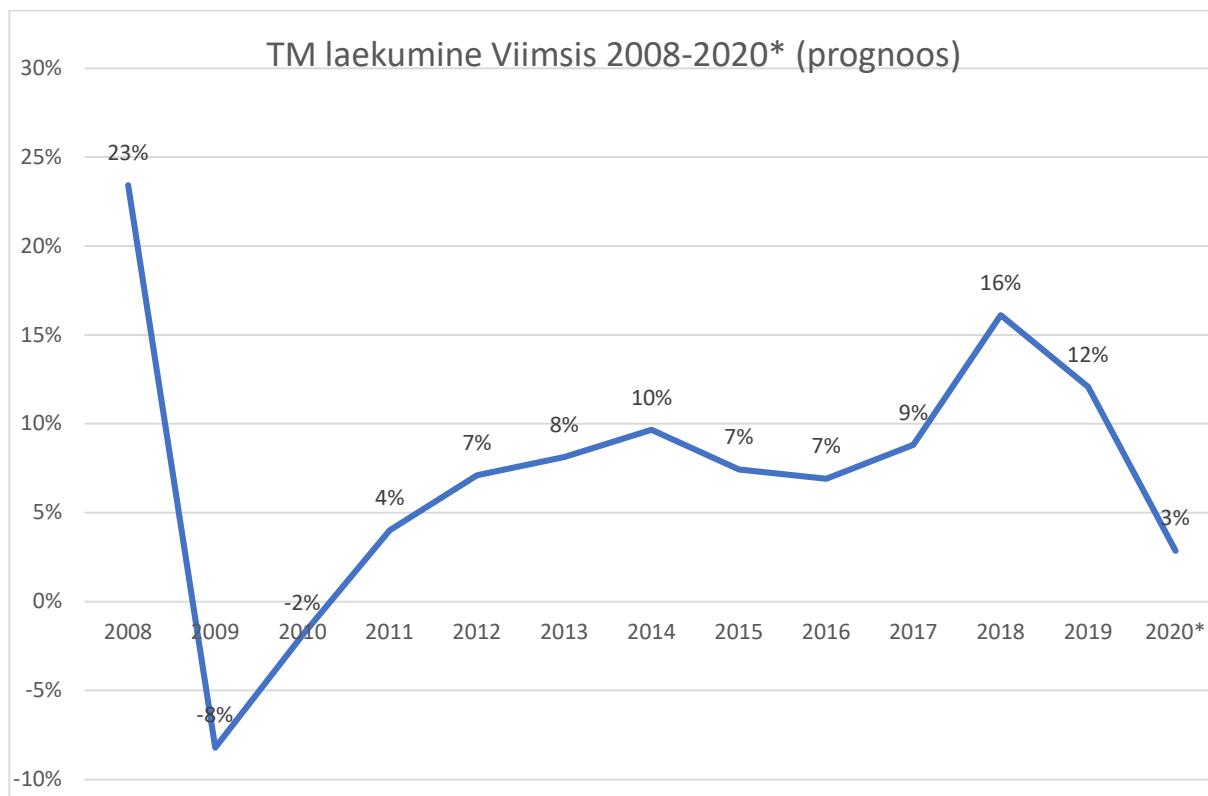
Viimsi Raamatukogu
Prangli Rahvamaja
Viimsi Noortekeskus
MLA Viimsi Lasteaiad
Püüsi Kool (lasteaed-põhikool)
Prangli Põhikool
Viimsi Kool
Haabneeme Kool
Randvere Kool
Muusikakool
Kunstikool

Viimsi valla konsolideerumisgruppi kuuluvad järgmised tütaretevõtted: SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus ja AS Viimsi Vesi. Viimsi vallal on nimetatud asutustes 100%-line osalus.

Konservatiivne eelarvepoliitika on hoidnud Viimsi valla finantsiliselt heal järjel. Eesmärgiks on langetada eelarvepoliitilised otsused eelarvestrateegia koostamise käigus ning arvestada kõikide rahastamisallikatega (lisaks maksutuludele ka toetuseid jms).

Valla poolt pakutavate avalike teenuste maht ja võimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest. Tulumaksu kasvuks 2021-2025. aastatel on planeeritud võrreldes 2020. aasta prognoositava laekumisega 5,5%. Viimsi valla põhitegevuse tuleml kasvab kavandatud tulumaksu laekumise kasvu ning kaupade ja teenuste müügist laekuva tulu arvelt.

Allolevalt jooniselt on näha tulumaksu laekumise kasv eelnevate aastate lõikes.

Joonis 13. Tulumaksu laekumine Viimsis 2008-2020.
Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2020–2025

5.1.1. Viimsi valla ja SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus ning AS-i Viimsi Vesi konsolideeritud eelarvestrateegia 2020–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	41 861 785	41 579 757	44 589 950	45 598 299	47 090 368	49 020 449	51 602 793
Põhitegevuse kulud kokku	32 795 817	36 659 285	38 727 075	39 248 309	38 888 362	41 416 031	44 077 118
Põhitegevustulem	9 065 967	4 920 472	5 862 875	6 349 990	8 202 006	7 604 417	7 525 675
Investeermistegevus kokku	-8 869 239	-8 142 532	-13 331 615	-3 869 867	-6 704 993	-6 797 056	-6 489 057
Eelarve tulem	196 728	-3 222 060	-7 468 740	2 480 123	1 497 013	807 361	1 036 618
Finantseerimistegevus	-1 450 886	5 040 523	11 831 784	592 076	-2 924 607	-2 132 249	-2 637 726
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 760 107	977 942	1 351 332	-3 170 395	-209 453	-278 720	-262 018
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-505 949	-840 521	-3 011 712	-6 242 594	1 218 141	1 046 168	1 339 090
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 914 688	3 892 630	5 243 962	2 073 567	1 864 114	1 585 394	1 323 376
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	23 426 374	26 959 533	33 988 534	31 019 946	29 473 379	28 805 297	27 328 168
Netovõlakoormus (eurodes)	20 511 686	23 066 903	28 744 572	28 946 379	27 609 265	27 219 903	26 004 792
Netovõlakoormus (%)	49,00%	55,48%	64,46%	63,48%	58,63%	55,53%	50,39%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	41 861 785	29 522 829	35 177 250	38 099 940	47 090 368	45 626 504	45 154 051
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,00%	71,00%	78,89%	83,56%	100,00%	93,08%	87,50%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	21 350 099	6 455 926	6 432 678	9 153 561	19 481 103	18 406 601	19 149 259

Tabel 29. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2020-2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.2. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2020–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	551 000	528 000	570 000	600 000	610 000	620 000	630 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	261 000	261 000	290 000	320 000	350 000	380 000	410 000
Põhitegevuse kulud kokku	457 715	512 000	537 600	565 500	580 000	600 000	605 000
Põhitegevustulem	93 285	16 000	32 400	34 500	30 000	20 000	25 000
Investeermistegevus kokku	0	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Eelarve tulem	93 285	6 000	22 400	24 500	20 000	10 000	15 000
Finantseerimistegevus	0	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	93 285	6 000	22 400	24 500	20 000	10 000	15 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	116 855	122 855	145 255	169 755	189 755	199 755	214 755
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 30. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2020-2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.3. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2020–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	1 031 162	1 027 705	1 042 405	1 053 000	1 059 000	1 062 000	1 069 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	183 572	197 225	200 183	201 000	205 000	207 000	209 000
Põhitegevuse kulud kokku	885 937	924 366	955 000	970 000	985 000	1 000 000	1 009 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	12 800	13 600	16 500	17 000	17 500	18 000	19 000
Põhitegevustulem	145 225	103 339	87 405	83 000	74 000	62 000	60 000
Investeermistegevus kokku	-139 138	-53 000	-59 000	-61 000	-65 000	-67 000	-69 000
Eelarve tulem	6 087	50 339	28 405	22 000	9 000	-5 000	-9 000
Finantseerimistegevus	-49 958	-21 376	-17 006	-17 006	-17 006	-17 006	-17 006
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-43 871	28 963	11 399	4 994	-8 006	-22 006	-26 006
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	28 294	57 257	68 656	73 650	65 644	43 638	17 632
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	118 016	96 640	79 634	62 628	45 622	28 616	11 610
Netovõlakoormus (eurodes)	89 722	39 383	10 978	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	8,70%	3,83%	1,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 31. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2020-2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.4. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2020–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	3 696 351	3 572 696	3 929 965	4 322 962	5 705 258	6 275 784	6 903 362
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	3 481 694	3 286 880	3 615 568	3 977 125	5 324 837	5 857 321	6 443 053
Põhitegevuse kulud kokku	2 875 337	3 472 851	3 820 136	4 202 150	4 922 365	5 414 601	5 956 061
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	1 929 408	2 778 281	3 056 109	3 361 720	3 997 892	4 397 681	4 837 449
Põhitegevustulem	821 014	99 845	109 829	120 812	782 893	861 183	947 301
Investeeringustegevus kokku	-111 210	-118 330	-265 000	-265 000	-265 000	-265 000	-265 000
Eelarve tulem	709 804	-18 485	-155 171	-144 188	517 893	596 183	682 301
Finantseerimistegevus	-1 211 051	1 832 496	5 167 883	3 387 782	-1 813 018	-1 831 423	-1 849 972
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-231 761	1 001 000	2 001 000	-2 999 000	1 500	-21 000	-2 500
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	269 486	-813 011	-3 011 712	-6 242 594	1 296 625	1 214 240	1 165 171
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	465 922	1 466 922	3 467 922	468 922	470 422	449 422	446 922
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	10 027 170	11 859 666	17 027 549	20 415 331	18 602 313	16 770 890	14 920 918
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	3 946 498	6 921 498	12 169 733	16 143 850	15 264 867	14 318 684	13 372 501
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	4 936 691	4 105 675	3 256 840	2 390 004	1 504 764	600 597	0
Netovõlakoormus (eurodes)	9 561 248	10 392 744	13 559 627	19 946 409	18 131 891	16 321 468	14 473 996
Netovõlakoormus (%)	258,67%	290,89%	345,03%	461,41%	317,81%	260,07%	209,67%

Tabel 32. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2020-2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.5. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2020–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	3 647 149	3 526 456	3 601 250	3 654 369	3 708 284	3 763 009	3 860 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	217 384	3 500	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 944 461	1 983 380	2 325 372	2 399 820	2 475 756	2 553 211	2 603 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	1 216	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Põhitegevustulem	1 702 688	1 543 076	1 275 878	1 254 549	1 232 528	1 209 798	1 257 000
Investeeringustegevus kokku	-1 130 726	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 250 000
Eelarve tulem	571 962	343 076	75 878	54 549	32 528	9 798	7 000
Finantseerimistegevus	-308 080	-250 837	-239 345	-255 438	-255 475	-255 512	-255 512
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	263 882	92 239	-163 467	-200 889	-222 947	-245 714	-248 512
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 083 357	1 175 596	1 012 129	811 240	588 293	342 579	94 067
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	1 480 269	1 229 432	990 087	734 649	479 174	223 662	-31 850
Netovõlakoormus (eurodes)	396 912	53 836	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	10,88%	1,53%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 33. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2020-2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.2. Viimsi valla eelarvestrateegia 2020–2025

Eelarvestrateegias kajastatud eesmärgid ja tegevused tuginevad arengukava koostamise ja arutelude käigus kogutud ettepanekutele ning 2019. aastal sõlmitud koalitsioonileppele. Põhitegevuse tulemi suuruseks on 8,0–13,2% põhitegevuse tuludest. Investeeringud ja laenukoormused on arvestatud lubatud netovõlakoormuse piires.

Põhitegevuse kuludest on planeeritud haridusele 60,2%, vaba aja, kultuuri ja spordi kulud moodustavad 9,5%, üldvalitsemiskulude osakaal on 13,5%, sotsiaalhoolekande kulud 4,0% eelarvest.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	39 023 197	39 468 386	42 687 690	43 907 813	45 966 055	48 222 658	51 121 933
Maksutulud	30 287 309	29 862 465	32 797 519	34 456 733	36 207 203	38 053 949	40 002 266
sh tulumaks	27 686 820	27 232 465	30 167 519	31 826 733	33 577 203	35 423 949	37 372 266
sh maamaks	2 521 004	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	79 485	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 482 896	1 340 550	1 598 800	1 598 800	1 598 800	1 598 800	1 598 800
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 126 643	8 089 509	8 115 509	7 676 419	7 984 190	8 394 047	9 345 005
sh tasandusfond	81 778	101 532	101 532	101 532	101 532	101 532	101 532
sh toetusfond	6 318 532	7 276 425	6 889 316	7 112 174	7 379 945	7 829 802	8 740 760
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	726 333	711 552	1 124 661	462 713	502 713	462 713	502 713
Muud tegevustulud	126 349	175 862	175 862	175 862	175 862	175 862	175 862
Põhitegevuse kulud kokku	32 719 441	36 310 174	38 330 327	39 050 684	39 883 470	42 771 221	45 885 559
Antavad toetused tegevuskuludeks	3 035 726	3 565 115	4 266 257	3 964 071	3 607 816	3 628 216	3 649 024
Muud tegevuskulud	29 683 716	32 745 059	34 064 070	35 086 613	36 275 654	39 143 005	42 236 535
sh tööjõukulud	14 719 765	15 996 290	17 057 305	18 042 400	18 945 219	21 119 577	23 422 243
sh majandamiskulud	14 777 223	15 986 246	16 285 941	16 356 616	16 641 081	17 332 251	18 123 114
sh muud kulud	186 728	762 523	720 824	687 598	689 354	691 178	691 178
Põhitegevuse tulem	6 303 755	3 158 212	4 357 363	4 857 129	6 082 585	5 451 436	5 236 374
Investeeringustegevus kokku	-7 224 782	-6 497 822	-11 534 232	-2 070 484	-4 968 810	-5 058 873	-4 698 874
Põhivara müük (+)	0	0	500 000	3 000 000	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-7 690 299	-8 722 186	-13 138 140	-5 152 451	-4 849 273	-4 744 400	-4 430 000
sh projektide omaosalus	-7 160 154	-6 698 756	-11 977 822	-4 880 396	-4 673 523	-4 724 400	-4 430 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	530 145	2 023 430	1 160 318	272 055	175 750	20 000	0

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-323 267	-21 825	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Tagasilaekuvad laenud (+)	263 383	263 380	263 383	263 383	196 183	196 183	196 183
Finantstulud (+)	146 696	148 455	148 455	133 441	126 404	119 926	119 926
Finantskulud (-)	-151 440	-189 076	-457 248	-575 912	-606 874	-639 582	-573 983
Eelarve tulem	-921 027	-3 339 610	-7 176 869	2 786 645	1 113 775	392 563	537 500
Finantseerimistegevus	-145 180	3 216 860	6 656 869	-2 786 645	-1 035 291	-224 491	-711 419
Kohustiste võtmine (+)	2 100 000	5 720 000	9 750 000	1 300 000	3 200 000	4 350 000	4 300 000
Kohustiste tasumine (-)	-2 245 180	-2 503 140	-3 093 131	-4 086 645	-4 235 291	-4 574 491	-5 011 419
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 841 642	-150 260	-520 000	0	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	-775 435	-27 510	0	0	-78 484	-168 072	173 919
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 220 260	1 070 000	550 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	20 684 108	24 800 968	31 317 837	28 341 192	27 115 901	26 701 410	25 989 991
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	1 000 000	1 900 000	1 760 000	1 570 000	1 380 000	1 190 000	1 190 000
Netovõlakoormus (eurodes)	19 463 848	23 730 968	30 767 837	27 791 192	26 565 901	26 151 410	25 249 991
Netovõlakoormus (%)	49,88%	60,13%	72,08%	63,29%	57,79%	54,23%	49,39%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	37 822 532	31 574 708	34 150 152	29 142 774	36 495 511	32 708 618	31 418 245
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	96,92%	80,00%	80,00%	66,37%	79,40%	67,83%	61,46%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	18 358 683	7 843 740	3 382 315	1 351 582	9 929 609	6 557 208	6 168 254
Põhitegevuse tulude muutus	8%	1%	8%	3%	5%	5%	6%
Põhitegevuse kulude muutus	13%	11%	6%	2%	2%	7%	7%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,19	1,09	1,11	1,12	1,15	1,13	1,11

Tabel 34. Viimsi valla eelarvestrateegia 2020-2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.2.1. Viimsi valla põhitegevuse tulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse tulude eelarveosasse maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused ja muud tegevustulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, tulu põhivara, osaluste ning muude aktsiate ja osade müügist ning finantstulusid. Aastatel 2019–2025 kasvavad Viimsi valla tulud igal aastal keskmiselt 5,0%. Tulude kasv tuleneb peamiselt maksutulude kasvust.

Aastatel 2021–2025 prognoositakse tulumaksu laekumise kasvuks 5,5% aastas. Kavandamisel on aluseks võetud asjaolu, et füüsilise isiku maksustavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele 11,93%. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta. 2019. aastal suurenes maksumaksjate arv 3,5% ehk lisandus 360 maksumaksjat.

Tulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- seoses valla maksumaksjate arvu ja keskmise palga kasvuga on planeeritud tulumaksu laekumise kasv eelarvestrateegia perioodil 5,5% aastas;
- maamaksuseaduse alusel võib kohalik omavalitsus kehtestada üldiseks maksumääraks 0,1 – 2,5% maa maksustamishinnast. Üldine maamaks määr on alates 1. jaanuarist 2016 2,5% maa maksustamishinnast ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaks määr on 2,0% maa maksustamishinnast aastas;
- riigi poolt eraldatava üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus suureneb 2021–2023 aastatel keskmiselt 5%. 2024. aastal on toetuse kasvuks prognoositud 20% tulenevalt Pärnamäe Kooli avamisest.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse tulud.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	39 023 197	39 468 386	42 687 690	43 907 813	45 966 055	48 222 658	51 121 933
Maksutulud	30 287 309	29 862 465	32 797 519	34 456 733	36 207 203	38 053 949	40 002 266
sh tulumaks	27 686 820	27 232 465	30 167 519	31 826 733	33 577 203	35 423 949	37 372 266
sh maamaks	2 521 004	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	79 485	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 482 896	1 340 550	1 598 800	1 598 800	1 598 800	1 598 800	1 598 800
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 126 643	8 089 509	8 115 509	7 676 419	7 984 190	8 394 047	9 345 005
sh tasandusfond	81 778	101 532	101 532	101 532	101 532	101 532	101 532
sh toetusfond	6 318 532	7 276 425	6 889 316	7 112 174	7 379 945	7 829 802	8 740 760
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	726 333	711 552	1 124 661	462 713	502 713	462 713	502 713
Muud tegevustulud	126 349	175 862	175 862	175 862	175 862	175 862	175 862

Tabel 35. Põhitegevuse tulud 2019–2025

5.2.2. Viimsi valla põhitegevuse kulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarve osas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust, osaluste ning muude aktsiate ja osade soetust ning finantskulusid.

Kõikides valla asutustes on majandamiskulud kavandatud nende kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Eelarvestrateegias kajastatavate uute tegevuste alustamisel tuleb vajadusel arvestada:

- valdkondade siseselt prioriteetide ümberseadmisega;
- valdkondade siseselt eelarveliste vahendite kasutamise paindlikkuse ja vajadusepõhisusega;
- kokkuhoiu võimaluste ja säästliku majandamisega.

Eelarvestrateegia perioodil kasvavad kulud keskmiselt 5,0%. Kulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- kõikide asutuste palgafondide kasvu korrigeeritakse aasta eelarvega vastavalt toetusfondist saadavale hariduskulude toetusele, riigi kehtestatavale õpetaja palga alammäärale, majandusprognoosile ning valla eelarveliste vahendite olemasolule;
- 2020. aastal ning igal järgneval aastal on kütte- ja elektrikulude kasvuks kavandatud vastavalt 5% ja 10%;
- reservfondi suuruseks on arvestatud 500 000 eurot;
- strateegiasse on kavandatud alates 2019. aastal loodud hallatavate asutuste, Prangli Rahvamaja ja Viimsi Noortekeskuse, kulud. Alates 2023. aastast kaasnevad seoses Randvere Kooli juurdeehitusega hoone ülalpidamiskulud. Huviharidus- ja kultuurikeskuse Artium loomisega lisanduvad tööjõukulud alates 2019. aasta septembrikuust ning hoone ülalpidamiskulud lisanduvad 2022. aasta juulikuust. Pärnamäe Lasteaia kulud lisanduvad 2024. aasta juulikuust ja Pärnamäe kooli kulud alates 2025. aastast.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse kulud.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse kulud kokku	32 719 441	36 310 174	38 330 327	39 050 684	39 883 470	42 771 221	45 885 559
Antavad toetused tegevuskuludeks	3 035 726	3 565 115	4 266 257	3 964 071	3 607 816	3 628 216	3 649 024
Muud tegevuskulud	29 683 716	32 745 059	34 064 070	35 086 613	36 275 654	39 143 005	42 236 535
sh tööjõukulud	14 719 765	15 996 290	17 057 305	18 042 400	18 945 219	21 119 577	23 422 243
sh majandamiskulud	14 777 223	15 986 246	16 285 941	16 356 616	16 641 081	17 332 251	18 123 114
sh muud kulud	186 728	762 523	720 824	687 598	689 354	691 178	691 178

Tabel 36. Põhitegevuse kulud 2019–2025.

5.2.3. Viimsi valla investeerimistegevuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse investeerimistegevuse eelarveosasse põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste soetus ja müük, muude aktsiate ja osaluste soetus ja müük, antavad ning tagasilaekuvad laenud, finantskulud- ja tulud. Investeerimistegevuse eelarves on kajastatud ka sihtfinantseerimisega seotud tehingud, mille korral sihtfinantseerimise ülekandja kannab raha otse üle tarnijale, kellelt Viimsi vald saab kaupu või teenuseid.

Strateegiaperioodi investeeringute, finantseerimistehingute ja likviidsete varade muutuse osas on järgitud, et otsused oleksid jätkusuutlikud ja kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlevad.

Investeeringute liigitus erineb arengukavas toodud tegevuskava liigitusest, kuna eelarvevahendid on jaotatud vastavalt eelarve klassifikaatorile.

Investeeringute tabelis on toodud investeerimistegevuse eelarveosas kajastatud põhivara soetus. Projektipõhistel põhivara soetustel on eraldi välja toodud saadav sihtfinantseering ning omafinantseering.

Alljärgnevates tabelites on esitatud Viimsi valla käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud investeeringud.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
01 Üldised valitsussektori teenused	65 676	25120	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	65 676	25 120	0	0	0	0	0
04 Majandus	5 270 655	1 010 830	1 645 000	780 000	1 420 000	720 000	740 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	212 500	532 269	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 270 655	798 330	1 112 731	780 000	1 420 000	720 000	740 000
05 Keskkonnakaitse	108 788	587 002	409 000	188 451	54 273	100 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	208 200	112 428	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	108 788	378 802	296 572	188 451	54 273	100 000	0
06 Kommunaalmajandus	1 132 157	1 272 360	901 100	400 000	450 000	485 000	520 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	504 375	602 730	300 660	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	627 782	669 630	600 440	400 000	450 000	485 000	520 000
08 Vaba aeg, kultuur, sport	908 172	329 500	518 650	190 000	265 000	905 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	100 000	50 000	50 000	0	20 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	908 172	229 500	468 650	140 000	265 000	885 000	0
09 Haridus	204 851	5 462 374	9 664 390	3 554 000	2 660 000	2 534 400	3 170 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	900 000	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	204 851	4 562 374	9 664 390	3 554 000	2 660 000	2 534 400	3 170 000
10 Sotsiaalhoolekanne	0	35 000	0	40 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	35 000	0	40 000	0	0	0
KÕIK KOKKU	7 690 299	8 722 186	13 138 140	5 152 451	4 849 273	4 744 400	4 430 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	504 375	2 023 430	995 357	50 000	0	20 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 185 924	6 698 756	12 142 783	5 102 451	4 849 273	4 724 400	4 430 000

Tabel 37. Investeeringud valdkondade järgi 2019-2025.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
01 Üldised valitsussektori teenused	65 676	25 120	0	0	0	0	0
IT tarkvara arendus	65 676	25 120	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	65 676	25 120	0	0	0	0	0
04 Majandus	5 270 655	1 010 830	1 645 000	780 000	1 420 000	720 000	740 000
Teede ja tänavate projekteerimine ja rekonstrueerimine, sh Artiumiga seotud teedeehituslikud tööd	5 020 891	633 030	815 000	780 000	1 420 000	720 000	740 000
sh toetuse arvelt							
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	5 020 891	633 030	815 000	780 000	1 420 000	720 000	740 000
Kergliiklusteede rajamine, sh Tammneeme KLT rajamise I ja II etapp	0	0	130 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	130 000	0	0	0	0
Aiandi tee renoveerimine	0	0	450 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	319 769	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	130 231	0	0	0	0
Teede hooldus, RIA II projekt GIS põhise registri-menetluskeskkonna loomine	22 312	277 800	250 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	212 500	212 500	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	22 312	65 300	37 500	0	0	0	0
Maakorralduse investeeringud	115 260	0	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	115 260	0	0	0	0	0	0
Ühistransport, bussiootepaviljonide paigaldamine	99 241	50 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	99 241	50 000		0	0	0	0
Muud investeeringud	12 951	50 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	12 951	50 000	0	0	0	0	0
05 Keskkonnakaitse	108 788	587 002	409 000	188 451	54 273	100 000	0
Kanaliseerimisvõrgu rekonstrueerimine, LIFE projekti elluviimine	108 788	542 002	84 000	22 045	24 273	0	0

sh toetuse arvelt	0	208 200	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	108 788	333 802	84 000	22 045	24 273	0	0
Clean Storm Water projekti elluviimine	0	0	295 000	6 406	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	112 428	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	182 572	6 406	0	0	0
Metsakasti küla sademeveesüsteemi rekonstrueerimine	0	45 000	30 000	30 000	30 000	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	45 000	30 000	30 000	30 000	0	0
Rummu tee eesvoolutoru rekonstrueerimine	0	0	0	130 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	130 000	0	0	0
Roosi tee tiigi korrastamine	0	0	0	0	0	100 000	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	100 000	0
06 Kommunaalmajandus	1 132 157	1 272 360	901 100	400 000	450 000	485 000	520 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	508 614	190 000	190 000	190 000	200 000	200 000	300 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	508 614	190 000	190 000	190 000	200 000	200 000	300 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine, LED projekt	504 375	1 042 360	501 100	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	504 375	602 730	300 660	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	439 630	200 440	0	0	0	0
Viimsi valla randade korrashoid	0	40 000	50 000	75 000	80 000	85 000	85 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	40 000	50 000	75 000	80 000	85 000	85 000
Mänguväljakute rajamine ja rekonstrueerimine	64 058	0	160 000	135 000	170 000	200 000	135 000
sh toetuse arvelt		0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	64 058	0	160 000	135 000	170 000	200 000	135 000
Muud investeeringud	55 110	0	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	55 110	0	0	0	0	0	0
08 Vaba aeg, kultuur, sport	908 172	329 500	518 650	190 000	265 000	905 000	0

Spordiväljakute ja vaba aja taristu rajamine ja rekonstrueerimine	246 235	45 125	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	246 235	45 125	0	0	0	0	0
Mõisapargi jalgpalliväljaku kunstmuru vahetus	0	0	123 650	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	123 650	0	0	0	0
Laiaküla spordiväljaku ehitamine	0	10 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	10 000	0	0	0	0	0
Tädu terviseraja katte parendused	0	0	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	20 000	0	0	0	0
Karulaugu terviseraja katte vahetus, Rohuneeme terviseraja ehitamine	0	0	25 000	30 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	25 000	30 000	0	0	0
Leppneeme küla korvpalliväljaku rekonstrueerimine	0	0	0	0	50 000	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	50 000	0	0
Mõisapargi korvpalliväljaku uuendus	0	0	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	20 000	0	0	0	0
Discgolfi raja parendused	0	0	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	20 000	0	0	0	0
Välilautenniselaudade soetamine ja paigaldamine	0	0	10 000	10 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	10 000	10 000	0	0	0
Prangli Rahvamaja investeeringud	7 800	0	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	7 800	0	0	0	0	0	0

Prangli laululava rekonstrueerimine	0	100 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	100 000	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0		0	0	0	0	0
Kirikute ja koguduste parendamiseks tehtavad investeeringud	31 989	0	0	0	0	30 000	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	20 000	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	31 989	0	0	0	0	10 000	0
Valla raamatukogu investeeringud	569 243	24 375	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	569 243	24 375	0	0	0	0	0
SA Rannarahva Muuseumi hoone rekonstrueerimine, hoidla ehitus	0	0	0	0	120 000	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	120 000	0	0
Naissaare raudtee rekonstrueerimine	0	0	150 000	150 000	0	0	0
sh toetuse arvelt			50 000	50 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			100 000	100 000			
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse ehitamine	0	0	0	0	70 000	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	70 000	0	0
Vabadussõjas võidelnud viimsilaste mälestusmärgi rajamine	2 905	0	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 905	0	0	0	0	0	0
Viimsi keskväljaku ja Lennart Meri mälestise rajamine	0	0	0	0	25 000	125 000	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	25 000	125 000	0
Tammede pargi rajamine	0	0	0	0	0	750 000	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	750 000	0
Viimsi klindi pealse rekreatsiooniala rajamine	50 000	150 000	150 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	50 000	150 000	150 000	0	0	0	0
09 Haridus	204 851	5 462 374	9 664 390	3 554 000	2 660 000	2 534 400	3 170 000
MLA Viimsi Lasteaiad, hoonete parendamine	0	0	0	64 000	160 000	534 400	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	64 000	160 000	534 400	0
Püünsi Kool, spordiväljaku ehitamine	0	576 700	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	576 700	0	0	0	0	0
Püünsi Kool, korvpalliväljaku rekonstrueerimine	0	106 100	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	50 000	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	56 100	0	0	0	0	0
Püünsi Kooli investeeringud	63 271	0	0	0	0	0	520 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	63 271	0	0	0	0	0	520 000
Prangli Kooli investeeringud	5 610	0	25 190	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	5 610	0	25 190	0	0	0	0
Viimsi Kool, IT taristu uuendamine	0	134 300	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	134 300	0	0	0	0	0
Viimsi Kool, õuesõppeklassi rajamine ja muu	24 077	0	0	0	0	0	50 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	24 077	0	0	0	0	0	50 000
Haabneeme Kooli investeeringud	35 033	130 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	35 033	130 000	0	0	0	0	0
Randvere Kool, koolihoone ja ujula juurdeehitus	76 860	228 240	900 000	1 294 900	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	76 860	228 240	900 000	1 294 900	0	0	0
Randvere Kool, muu	0	71 334	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	71 334	0	0	0	0	0

Huviharidus- ja kultuurikeskuse Artiumi ehitamine	0	4 215 700	8 739 200	2 045 100	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	850 000	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	3 365 700	8 739 200	2 045 100	0	0	0
Pärnamäe lasteaia ja kooli ehitamine	0	0	0	150 000	2 500 000	2 000 000	1 000 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	150 000	2 500 000	2 000 000	1 000 000
Jalgpalli ja teiste spordialade sisehalli rajamine	0	0	0	0	0	0	1 600 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0	1 600 000
10 Sotsiaalhoolekanne	0	35 000	0	40 000	0	0	0
Prangli esmaabipunkti ruumide kohandamine kiirabile	0	35 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	35 000	0	0	0	0	0
Eakate keskuse rajamine	0	0	0	40 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	40 000	0	0	0
KÕIK KOKKU	7 690 299	8 722 186	13 138 140	5 152 451	4 849 273	4 744 400	4 430 000
sh toetuse arvelt	504 375	2 023 430	995 357	50 000	0	20 000	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	7 185 924	6 698 756	12 142 783	5 102 451	4 849 273	4 724 400	4 430 000

Tabel 38. Investeeringuobjektid 2019–2025.

5.2.4. Viimsi valla finantseerimistehingute prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse finantseerimistegevuse eelarveosasse laenude kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ja täitmine, võlakirjade emiteerimine ja lunastamine ning teenuste kontsessioonikokkulepete alusel kohustuste võtmine ja tagasimaksmine.

Eelpool investeerimistegevuse eelarveosas toodud investeeringud eeldavad lähiaastatel finantseerimistehingute mahu suurendamist, sest põhitegevuse tulud ei ole nende katmiseks piisavad. Finantseerimistehingute suurust mõjutavad kohaliku omavalitsuse üksuse juhtimise seaduses toodud nõuded netovõlakoormuse, põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade arvutamise meetodika kohta.

Finantseerimistehingute kavandamisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- Raha jääk aasta lõpul on 550 000 eurot.
- Tuleb hoida laenukohustused mõistlikul tasemel, et laenu tagasimakse ei suurendaks liiga palju püsikulusid järgnevatel perioodidel. Laenude võtmisel on arvestatud 10-aastase tagasimaksmise perioodiga.
- Põhitegevuse tulemi katab laenu põhiosa tagasimaksete ja laenu teenindamise kulud.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud finantseerimistehingud.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Finantseerimistegevus	-145 180	3 216 860	6 656 869	-2 786 645	-1 035 291	-224 491	-711 419
Kohustiste võtmine (+)	2 100 000	5 720 000	9 750 000	1 300 000	3 200 000	4 350 000	4 300 000
Kohustiste tasumine (-)	-2 245 180	-2 503 140	-3 093 131	-4 086 645	-4 235 291	-4 574 491	-5 011 419

Tabel 39. Finantseerimistehingud 2019–2025.

Kuna Viimsi vallal on vajadus investeerida suuremas mahus, kui on planeeritav tegevustulude ja -kulude ülejääk, tuleb kaasata laenu raha. Kaasates täiendavaid laenuvahendeid, peab arvestama sellega, et võlakohustuse määr jääks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ettenähtud piiridesse.

Põhitegevuse tuludena käsitletakse maksutuluseid, kaupade ja teenuste müügitulu, saadavaid toetusi ja muid tegevustulusid. Põhitegevuse tulude eelarveosas ei planeerita põhivara müügitulu, põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist ega finantstulusid. Põhitegevuse kuludena käsitletakse tegevuskulusid ja antavaid toetusi. Põhitegevuse kulude eelarveosas ei planeerita põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust ega finantskulusid.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelik, käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodi netovõlakoormus.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulemi	6 303 755	3 158 212	4 357 363	4 857 129	6 082 585	5 451 436	5 236 374
Netovõlakoormuse ülemäär (%)	96,92%	80,00%	80,00%	66,37%	79,40%	67,83%	61,46%
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	20 684 108	24 800 968	31 317 837	28 341 192	27 115 901	26 701 410	25 989 991
<i>sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses</i>	1 000 000	1 900 000	1 760 000	1 570 000	1 380 000	1 190 000	1 000 000
Netovõlakoormus (%)	49,88%	60,13%	72,08%	63,29%	57,79%	54,23%	49,39%

Tabel 40. Netovõlakoormus 2019–2025.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud laenukohustused.

31.12.2018	19 829 288
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	2 100 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-2 245 180
31.12.2019	19 684 108
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	5 720 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-2 503 140
31.12.2020	22 900 968
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	9 750 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-3 093 131
31.12.2021	29 557 837
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	1 300 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-4 086 645
31.12.2022	26 771 192
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	3 200 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-4 235 291
31.12.2023	25 735 901
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	4 350 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-4 574 491
31.12.2024	25 511 410
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	4 300 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-5 011 419
31.12.2025	24 799 991

Tabel 41. Laenukohustused 2019–2025.

5.2.5. Viimsi valla likviidsete varade muutuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute, soetatud võlakirjade saldode muutused. Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse vastavalt kas plussiga või miinusega.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Raha jääk aasta algul	3 061 902	1 220 260	1 070 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Raha jäägi muutus	-1 841 642	-150 260	-520 000	0	0	0	0
Raha jääk aasta lõpul	1 220 260	1 070 000	550 000	550 000	550 000	550 000	550 000

Tabel 42. Likviidsete varade muutus 2019–2025.

Eelarvestrateegia on tasakaalus. Kui jooksva aasta eelarve koostamisel kujuneb aasta lõpu raha jääk suuremaks kui strateegias prognoositud, suunatakse see arengukavas toodud eesmärkide elluviimiseks või vähendatakse kavandatud laenuvahendeid.

Kõik eelarvestrateegias toodud arvandmed on prognoositud kulude kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Arvandmed täpsustatakse aasta eelarves.

6. ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE

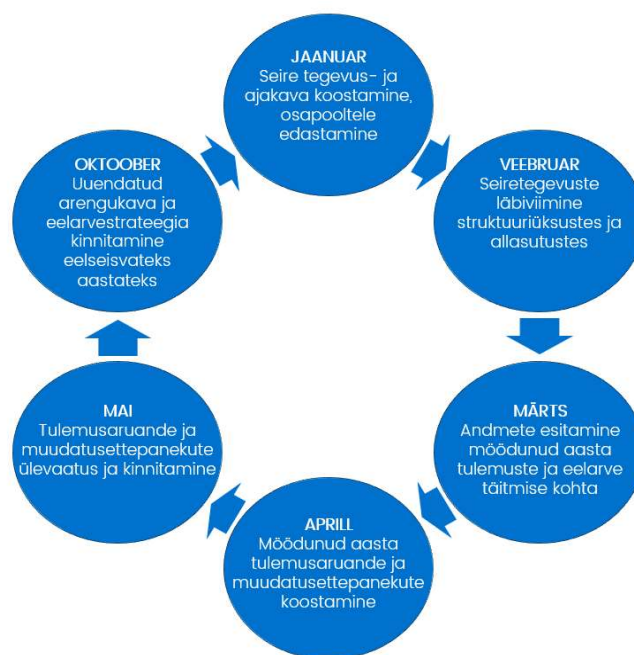
Vallavalitsus viib regulaarselt igal aastal läbi arengukava seire- ja ülevaatustegevusi, et tagada arengukavas kokkulepitud tegevuste tulemuslik elluviimine ning arengukava pidev parendamine.

Seiretegevuste käigus veendume arengukava ja eelarvestrateegia asja- ja ajakohasuses, tuvastame parendamist või uuendamist vajavad teemad ja valdkonnad ning vajadusel täpsustame ja täiendame eelseisvate aastate tegevusi, eesmärke, oodatavaid tulemusi ning vajadusi investeeringuteks (investeeringute kava).

Seiretegevused lähtuvad alljärgnevatest põhimõtetest ja protsessist:

1. arengukava ja eelarvestrateegia elluviimise edukust seiratakse igal aastal, paralleelselt lõppenud aasta majandusaasta aruande koostamisega;
2. seiretegevuste koordineerimise vastutus lasub vallavalitsuse arendusosakonnal;
3. seiretegevused toimuvad:
 - vallavalituse struktuuriüksustes, kelle ülesandeks on esitada andmed möödunud aasta kohta oma valdkonna piires elluviidud tegevustest, nende tulemustest ja eelarve kasutamisest ning esitada ettepanekud valdkonnapõhiste muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
 - rahandusosakonnas, kelle ülesandeks on eelarvestrateegia ja investeeringute kava täitmise aruande koostamine möödunud aasta kohta ning ettepanekute kogumine nende muutmiseks eelseisvatel aastatel;
 - valla allasutustes, kelle ülesandeks on esitada arengukava elluviimise seisukohast asjakohased andmed möödunud aastal oma tegevusvaldkonnas elluviidud tegevustest ja nende tulemustest ning esitada ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
 - valla volikogu komisjonides, kelle ülesandeks on toetada seiretegevuste elluviimist valdkonnapõhiste ootuste ja suuniste andmisega ning üldiste muudatusettepanekutega.
4. seiretegevuste käigus kogutud andmete põhjal koostavad arendusosakond ja rahandusosakond arengukava ja eelarvestrateegia eelmise aasta täitmise kohta tulemusaruande ning esitavad ettepanekud muudatuste sisseviimiseks eelseisvateks aastateks;
5. tulemusaruanne koos muudatusettepanekutega vaadatakse läbi ja kinnitatakse vallavalituse juhtkonna poolt ning esitatakse volikogule valla majandusaasta aruande koosseisus (hiljemalt 31. maiks);
6. eelseisvate aastate uuendatud andmetega valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitatakse vastavalt Kohaliku omavalituse korralduse seaduses toodud tähtajaks (hiljemalt 15. oktoobriks).

Lisaks korraldame erinevate päevakajaliste teemade ülevaatus jooksvalt toimuvate koosolekute käigus ning viime kokkulepitud parendustegevused võimalusel ellu koheselt.

Joonis 14. Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam.